

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Diplomová práce

Veřejné rozpočty jako součást veřejné ekonomie

Lucie Honsová

© 2012 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra ekonomických teorií

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Honsová Lucie

Podnikání a administrativa

Název práce

Veřejné rozpočty jako součást veřejné ekonomie

Anglický název

Public Budgets as a Part of Public Finance

Cíle práce

Cílem diplomové práce je charakteristika veřejných rozpočtů, analýza rozpočtu hlavního města Prahy od roku 2009 až do současnosti a výsledky vyplývající z této analýzy. Dílčím cílem práce je porovnání návrhu rozpočtu hlavního města Prahy z roku 2009 se skutečností, a to v návaznosti na bakalářskou práci s názvem Veřejný rozpočet, jeho struktura a vývoj na příkladě hlavního města Prahy.

Metodika

V literární rešerši bylo srovnáno více odborných knih z oblasti financí a charakteristiky veřejných rozpočtů, aby bylo zajištěno dostatečné vysvětlení dané problematiky. V praktické části diplomové práce bude využito metody komparace, pomocí které lze porovnat jednotlivé složky příjmů a výdajů v jednotlivých letech a s pomocí grafického zhodnocení analyzovat data.

Harmonogram zpracování

1. Zápočet LS / 2011: vyhledání a studium literatury
2. Zápočet ZS/ 2012: vypracování teoretické části
3. Zápočet LS/ 2012: vypracování analytické části a závěru

Rozsah textové části

60 - 80 stran

Klíčová slova

rozpočet, příjmy, výdaje

Doporučené zdroje informací

HAMERNÍKOVÁ, B., MAATYOVÁ, A. A KOL. Veřejné finance. Praha: ASPI, 2007. 364 s.

PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru, 3. přepracované vydání. Praha: ASPI, 2008. 712 s.

NAHODIL, František et al. Veřejné finance v České republice. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 359 s. ISBN 978-80-7380-162-5.

STIGLITZ, J.E. Ekonomie veřejného sektoru. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 1997, 664 s. ISBN 80-7169-454-1

ČERVENKA, M. Soustava veřejných rozpočtů. Praha: Leges, 2009, 208 s. ISBN 978-80-87212-11-0.

KINŠT, J., PAROUBEK, J. Rozpočtová skladba v roce 2010. Praha: Anag, 2010. ISBN 80-7263-556-6

MUSGRAVE R.A., MUSGRAVEOVÁ P.B.: Veřejné finance v teorii a praxi. Praha: Management Press, 1994. ISBN 80-85603-76-4
Ministerstvo financí ČR. [online] Dostupný na WWW: < <http://www.mfcr.cz> >

Informační server pražské radnice: rozpočet. Návrh rozpočtu vlastního hlavního města Prahy [online] Praha. Informační server pražské radnice. Dostupný na WWW: < <http://magistrat.praha-mesto.cz/Rozpocet> >

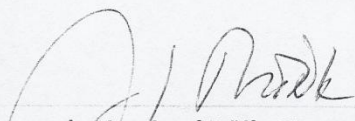
Informační server pražské radnice: Zprávy o plnění rozpočtu. [online] Praha. Informační server pražské radnice. Dostupný na WWW: < <http://magistrat.praha-mesto.cz/Rozpocet/Zpravy-o-plneni-rozpocetu> >

Vedoucí práce

Šrédl Karel, doc. Ing. PhDr., CSc.

Termín odevzdání

březen 2012

doc. Ing. Josef Brčák, CSc.
Vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr.h.c.
Děkan fakulty

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci Veřejné rozpočty jako součást veřejné ekonomie jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30. 11. 2012

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala doc. Ing. PhDr. Karlu Šrédlovi, CSc. za jeho cenné rady a připomínky, které přispěly ke zpracování této diplomové práce.

Veřejné rozpočty jako součást veřejné ekonomie

Public Budgets as a Part of Public Finance

Souhrn

Diplomová práce se zabývá charakteristikou a hlavními funkcemi veřejných rozpočtů, jejich rozdělením po příjmové a výdajové stránce a rozpočtovou soustavou v České republice. Rozpočtová struktura v České republice je složena z veřejných rozpočtů a mimorozpočtových fondů a stanovena je dle zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně souvisejících zákonů. Praktická část práce je zaměřena na analýzu celkových vybraných příjmů v komparaci s celkovými výdaji za sledované období let 2009 – 2012. Sledovány a analyzovány jsou změny, které byly vyčísleny ve skutečném rozpočtu známém vždy na konci roku oproti schválenému rozpočtu. Doporučení, která by mohla vést k možnému zvýšení příjmů v oblasti dopravy, byla navržena po zhodnocení tržeb plynoucích z přepravy cestujících a zákaznického servisu. Plnění jednotlivých rozpočtů je uvedeno v kapitole Plnění rozpočtů a celkově je tak vyhodnoceno hospodaření hlavního města České republiky se svěřenými prostředky v závěru práce.

Klíčová slova: veřejný rozpočet, finanční plán, příjem, přímá daň, nepřímá daň, běžný výdaj, kapitálový výdaj, rozpočtová soustava, rozpočtový proces

Summary

My diploma thesis deals with the characteristics and main functions of public budgets. It is divided into the expenditures, revenues and budgetary system of the Czech Republic. Budgetary structure in the Czech Republic is composed of public budgets and off-budgetfunds and it is determined according to Act No. 218/2000 Coll. on budgetary rules and amendments to related laws. The practical part is focused on the analysis of the total revenues in comparsion with the total expenditures in the period 2009 – 2012. The quantified changes in the real budget are observed and analyzed. They are known at the end of the year compared to the approved budget. Recommendations that lead to the potential increase of revenues in the transport infrastructure were designed for the evaluation of revenues resulting from the transport of passengers and customer service. Implementation of the individual budgets is described in the chapter Budget Observance and the overall economy is evaluated as the capital of the Czech Republic is entrusted funds at the end of work.

Keywords: public budget, financial plan, revenue, direct tax, indirect tax, current expenditure, capital expenditure, budget system, budget process

Obsah

1	Úvod.....	10
2	Cíl práce a metodika	11
3	Teoretická východiska	12
3.1	Charakteristika veřejného rozpočtu	12
3.2	Funkce veřejného rozpočtu	13
3.3	Rozpočtová skladba – třídění příjmů a výdajů veřejných rozpočtů.....	14
3.4	Veřejné příjmy	17
3.5	Veřejné výdaje	23
3.6	Charakteristika rozpočtové soustavy	28
3.6.1	Podstata a průběh rozpočtového procesu v České republice	31
3.6.2	Rozpočtová soustava – rozpočtové zásady	34
3.7	Volené orgány hlavního města Prahy	36
4	Praktická část	37
4.1	Srovnání skutečných příjmů a výdajů hl. m. Prahy v letech 2009 - 2011	37
4.2	Rozpočtová skladba hl. m. Prahy v roce 2009	40
4.3	Rozpočtová skladba hl. m. Prahy v roce 2010.....	46
4.4	Rozpočtová skladba hl. m. Prahy v roce 2011 a schválený rozpočet pro rok 2012.....	53
4.5	Doprava hl. m. Prahy	60
4.5.1	Investiční náklady a poskytnuté dotace v letech 2009 – 2011	63
4.5.2	Tržby z přepravy cestujících a návrh opatření.....	65
5	Zhodnocení výsledků a doporučení.. ..	68
5.1	Plnění rozpočtů hl. m. Prahy v letech 2009 - 2012	68
6	Závěr	74
7	Seznam použitých zdrojů.....	77
8	Přílohy.....	80

Seznam obrázků

Obr. 1: Příjmy veřejného rozpočtu	17
Obr. 2: Daňový systém České republiky	20
Obr. 3: Přímé daně v České republice	21
Obr. 4: Nepřímé daně v České republice	22
Obr. 5: Výdaje veřejného rozpočtu	23
Obr. 6: Rozpočtová soustava v ČR	28

Seznam grafů

Graf č. 1: Celkové příjmy a výdaje hl. m. Prahy v letech 2009 - 2011	37
Graf č. 2: Porovnání příjmů v letech 2009 - 2011	38
Graf č. 3: Porovnání běžných a kapitálových výdajů v letech 2009 - 2011	39
Graf č. 4: Celkové příjmy hl. m. Prahy v roce 2009	40
Graf č. 5: Daňové příjmy hl. m. Prahy v roce 2009	41
Graf č. 6: Celkové výdaje hl. m. Prahy v roce 2009	43
Graf č. 7: Běžné a kapitálové výdaje v roce 2009	44
Graf č. 8: Celkové příjmy hl. m. Prahy v roce 2010	46
Graf č. 9: Daňové příjmy hl. m. Prahy v roce 2010	47
Graf č. 10: Celkové výdaje hl. m. Prahy v roce 2010	49
Graf č. 11: Běžné výdaje hl. m. Prahy v roce 2010	50
Graf č. 12: Kapitálové výdaje hl. m. Prahy v roce 2010	52
Graf č. 13: Druhové plnění příjmů hl. m. Prahy v roce 2011 a 2012	53
Graf č. 14: Celkové výdaje hl. m. Prahy v letech 2011 a 2012	55
Graf č. 15: Běžné výdaje hl. m. Prahy v roce 2011 a 2012	56
Graf č. 16: Kapitálové výdaje hl. m. Prahy v roce 2011 a 2012	58
Graf č. 17: Objem investičních nákladů a poskytnutých dotací	63
Graf č. 18: Počet přepravených osob a příjem z pokut v letech 2009 - 2011	65
Graf č. 19: Tržby z jízdného mezi lety 2009 - 2011	66
Graf č. 20: Schválené příjmy a výdaje v letech 2009 - 2012	68
Graf č. 21: Vývoj příjmů hl. m. Prahy v letech 2009 - 2012	70
Graf č. 22: Vývoj výdajů hl. m. Prahy v letech 2009 - 2012	71
Graf č. 23: Skutečné příjmy a výdaje v letech 2009 - 2011	74

1 Úvod

Veřejný sektor je součástí národního hospodářství každého státu a jeho hlavním úkolem je zajištění všech veřejných statků tak, aby došlo k vytvoření vhodných podmínek pro fungování tržního hospodářství. Úkolem veřejných financí, které jsou tvořeny veřejnými rozpočty, a zabývají se peněžními vztahy vznikajícími při rozdělování, přerozdělování a užití peněz, je zlepšení řízení veřejného sektoru. Finanční prostředky jsou soustřeďovány v soustavě veřejných rozpočtů.

Rozpočtová struktura v České republice je rozsáhlá a je tvořena veřejnými rozpočty a mimorozpočtovými fondy, a to na základě ustanovení zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně souvisejících zákonů. Veřejný rozpočet tak lze považovat za jeden z nejvýznamnějších nástrojů veřejné správy.

Problematika veřejných rozpočtů je velice obsáhlá a z důvodu stále přetrvávající ekonomické krize i velice složitá z hlediska odhadových příjmů a výdajů. Veřejné rozpočty jsou v České republice sestavovány a schvalovány na jedno období.

Nejdůležitějším veřejným rozpočtem v České republice je státní rozpočet, který představuje finanční plán hospodaření. Schvalován je poslaneckou sněmovnou. Od roku 1996 hospodaří Česká republika se schodkovým rozpočtem a zejména v posledních 3 letech z důvodu pokračující hospodářské krize se státní rozpočet propadl hluboce do záporných čísel.

Rozpočet se skládá ze dvou částí, a to z příjmů a výdajů. Příjmy rozpočtů uvádí zdroj finančních prostředků pro plánované činnosti, zatímco výdaje rozpočtů zprostředkovávají informace o odhadovaných nákladech na budoucí činnosti [1].

Veřejné příjmy můžeme členit z mnoha hledisek, nejběžnějším členěním je však dělení na daňové a nedaňové příjmy, které v běžné praxi slouží k hodnocení schválených veřejných rozpočtů. Dalším významným členěním je členění příjmů dle návratnosti a nenávratnosti a rovněž lze členit příjmy z hlediska časového na běžné a kapitálové příjmy.

Výdaje můžeme členit ze dvou hledisek. Prvním hlediskem rozdělení jsou výdaje druhové, tedy výdaje běžné a kapitálové. Druhé hledisko členění je dle odvětví, které přesně charakterizuje oblast, ve které byly výdaje skutečně spotřebovány, např. školství, doprava, zdravotnictví.

2 Cíl práce a metodika

Cíle práce

Cílem diplomové práce je charakteristika veřejných rozpočtů a jeho hlavních funkcí a analýza rozpočtů hlavního města Prahy po příjmové a výdajové stránce od roku 2009 až do současnosti. Součástí jsou výsledky vyplývající z této analýzy, zejména hospodaření se svěřenými prostředky a návrhy doporučení ke zlepšení hospodaření metropole.

Dílčím cílem práce je porovnání a zhodnocení návrhu rozpočtu hlavního města Prahy z roku 2009 se skutečností, a to v návaznosti na bakalářskou práci s názvem Veřejný rozpočet, jeho struktura a vývoj na příkladě hlavního města Prahy.

Dalším dílčím cílem je zhodnocení příjmů a výdajů v oblasti dopravy hlavního města Prahy mezi lety 2009 a 2012 a návrh doporučení pro zlepšení příjmové stránky rozpočtu, neboť kapitola dopravy patří mezi nejobjemnější výdajovou kapitolou rozpočtu.

Metodika práce

Metodika práce vychází z výše uvedených cílů diplomové práce. Prvním krokem ke zpracování literární rešerše bylo vyhledání, shromáždění a studium externích sekundárních dat z oblasti charakteristiky rozpočtů. Jednalo se zejména o knihy z oblasti financí, veřejné správy a charakteristiky veřejných rozpočtů. Literatura byla vybírána tak, aby bylo zajištěno dostatečné vysvětlení dané problematiky veřejných rozpočtů a byly porovnány názory jednotlivých autorů k dané problematice.

Praktická část byla započata získáním primárních dat z Magistrátu hlavního města Prahy, konkrétně z odboru oddělení souborných rozpočtových vztahů. Data byla zpracována pomocí metody komparace a porovnány byly jednotlivé složky příjmů a výdajů v jednotlivých letech. Pomocí grafického zhodnocení pak byla data ve sledovaném období analyzována a byly odůvodněny změny, ke kterým došlo od schválení rozpočtu až k rozpočtu skutečnému. Rovněž bylo porovnáno plnění rozpočtů.

V oblasti dopravy hlavního města Prahy byly graficky zhodnoceny tržby, kterých Dopravní podnik dosáhl v letech 2009 - 2011 a byla navrhována doporučení pro zlepšení příjmové stránky rozpočtu.

3 Teoretická východiska

3.1 Charakteristika veřejného rozpočtu

Veřejný rozpočet je chápán jednak jako peněžní fond, dále také jako finanční plán veřejnoprávních subjektů. Soustava veřejných rozpočtů je tvořena státním rozpočtem, dále rozpočty krajů a rozpočty obcí. Zahrnovány do soustavy veřejných rozpočtů jsou i rozpočty příspěvkových organizací a rozpočty dobrovolných svazků obcí, dále pak státní fondy, případné fondy krajů a obcí nebo například Pozemkový fond České republiky [2].

Alokační, redistribuční a fiskální funkce jsou hlavní náplní rozpočtové politiky. Nástrojem je veřejný rozpočet, který v rámci rozpočtové soustavy nabývá podoby rozpočtu nadnárodního, rozpočtu státního, územní samosprávy nebo také rozpočtu veřejného podniku či neziskové organizace. Nejvýznamnější je rozpočet státní, který z ekonomického hlediska představuje nástroj pro přerozdělování důchodu v peněžním vyjádření [3].

Na jedno rozpočtové období jsou sestavovány veřejné rozpočty shodné pro celou rozpočtovou soustavu. Ve většině zemí jsou tak shodné s kalendářním rokem, současně však dochází k sestavování plánů střednědobých, případně i dlouhodobých [4].

Veřejný rozpočet představuje současně několik funkcí v ekonomice:

- **peněžní fond**, který vychází z pojetí a charakteru peněžních vztahů, vymezení příjmů a výdajů jednotlivých subjektů;
- **účetní bilance**, na principu má dáti – dal bilancuje běžné i kapitálové příjmy a výdaje;
- **finanční plán**, který v požadované struktuře vymezuje příjmy a výdaje;
- **nástroj veřejné politiky** – proces přípravy, projednávání, schvalování a kontroly plnění veřejných rozpočtů se zúčastňuje široká veřejnost [3].

3.2 Funkce veřejného rozpočtu

Funkce veřejného rozpočtu – tedy alokační, redistribuční a stabilizační - se projevuje v jeho podstatě a významu. Všechny funkce veřejného rozpočtu je nutno posuzovat v jejich hodnotě [4].

- tradiční a zároveň nejstarší funkcí veřejného rozpočtu je **alokační funkce**, která je projevem postavení státu a územní samosprávy jako produkčního subjektu, který zabezpečuje a financuje pro občany různé veřejné statky [3].
- začátkem 20.století začíná rozpočet kromě funkce alokační a stabilizační plnit také **funkci redistribuční** související s nenávratným přerozdělováním části hrubého domácího produktu přes veřejné rozpočty. Jedná se o přerozdělování důchodů a bohatství a cílem je zmírnit důchodové a sociální nerovnosti mezi jevem solidarity. Redistribuce je zajišťována zejména nepřímo, a to prostřednictvím důchodových a majetkových daní a dále pak vyšším zdaněním některého zboží, které se spotřebovává zejména u vyšší příjmové vrstvy. Nástrojem pro zajištění funkce redistribuce je i dotování cen zboží, které kupují především nižší příjmové vrstvy. Jako příklad redistribuce lze uvést různé druhy sociálních transferů a dotací [3],[4].
- **stabilizační funkce** je postavena na aktivním vlivu (zasahování) státu do fungování hospodářského mechanismu, zejména se tak děje prostřednictvím státního rozpočtu na vládní nákupy od soukromého sektoru. Rostoucí výdaje územní samosprávy na nákup vstupů do veřejného sektoru od soukromého sektoru podněcuje nedostatečnou poptávku s cílem působit na růst výroby nebo na zaměstnanost a postupnými kroky tak stabilizovat ekonomiku [4].
Stabilizační funkce je hlavním působištěm pro státní rozpočet, teprve od 70. let je snaha, aby i územní samospráva alespoň zčásti využila prostředky svých rozpočtů ke stabilizaci lokální a regionální ekonomiky a zaměstnanosti na svém území, a to podle konkrétní situace na trhu práce [4].

V neposlední řadě je důležité zmínit také **funkci kontrolní**, která plyne z celospolečenských požadavků na kontrolu příjmové a výdajové stránky rozpočtu [3].

3.3 Rozpočtová skladba – třídění příjmů a výdajů veřejných rozpočtů

Rozpočtová skladba v České republice upravuje způsob třídění všech peněžních operací veřejných rozpočtů a mimorozpočtových fondů státu, obcí i krajů, dobrovolných svazků obcí i organizačních složek, ve kterých jsou stát, obce i kraje zřizovatelem. Rozpočtovou skladbu upravuje vyhláška Ministerstva financí České republiky č. 440/2006.Sb., o rozpočtové skladbě, která nahradila vyhlášku z roku 2002 – vyhláška 323/2002 Sb. o rozpočtové skladbě. Změny v rozpočtové skladbě vedle nových právních předpisů ovlivnila i rozhodnutí a dopad způsobený jejím odvětvovým členěním, tzv. klasifikací funkcí vládních institucí, kterou vydal Český statistický úřad a pro kterou se používá zkratka Cofog [5].

Rozpočtová skladba však nemá přímou vazbu na právo Evropské unie. Je prováděcím předpisem rozpočtových pravidel v působnosti členských států. Členské státy Evropské unie poskytují údaje o finančním hospodaření veřejných rozpočtů v určitém členění, které se odráží v Cofogu [5].

Příjmy a výdaje se třídí na tzv. peněžní operace. Pod tímto pojmem rozumíme příjem peněžních prostředků na bankovní účet a výdaj peněžních prostředků z bankovního účtu zřízeného u peněžního ústavu [5].

Mimo rozpočet se uskutečňují operace týkající se

- ✓ cizích prostředků
- ✓ sdružených prostředků [6].

Třídění zajišťuje přehlednost a jednotnost potřebných analytických informací ve vývoji příjmů a výdajů, a to absolutně i relativně v celé rozpočtové soustavě. Slouží k dlouhodobému analyzování vývoje rozpočtů, seskupování a shrnutí příjmů a výdajů za celou rozpočtovou soustavu [4].

Rozpočtová skladba je tříděna na příjmy a výdaje ze 4 hledisek:

- **odpovědnostního** – kdy příjmy a výdaje jsou tříděny dle správců kapitol [6], není však pro kraje a obce povinné. Není využíváno u mimorozpočtových fondů [4]
- **druhového** – všechny příjmy a výdaje jsou rozdělovány dle druhů a tvoří základ rozpočtové politiky, neboť se týká všech peněžních operací [6],[4],
- **odvětvového** – příjmy a výdaje jsou zařazovány dle odvětví; z příjmů jen nedaňové a kapitálové příjmy obcí, krajů, regionálních rad a dobrovolných svazků obcí. Odvětvím je rozuměn druh činnosti, ze které příjmy plynou nebo zaměření právního subjektu. Třídí pouze výdajové operace [6],[4].
- **konsolidačního** – třídí se výdaje, které jsou vynakládány uvnitř soustavy veřejných rozpočtů a ostatních peněžních fondů; příjmy, které vznikají taktéž uvnitř této soustavy, avšak za předpokladu, že tato skutečnost není již vykázána v druhovém třídění [6].

Jednotky třídění příjmů a výdajů

Z hlediska **odpovědnostního** při třídění příjmů a výdajů je jednotkou kapitola.

Z hlediska **druhového** jsou jednotkami třídění:

- ✓ rozpočtové třídy – nejvyšší položka z hlediska třídění
- ✓ seskupení rozpočtových položek
- ✓ podseskupení rozpočtových položek
- ✓ rozpočtové položky – nejnižší položka z hlediska třídění [6].

Z hlediska **odvětvového** jsou jednotkami třídění:

- ✓ rozpočtové skupiny
- ✓ rozpočtové oddíly
- ✓ rozpočtové pododdíly
- ✓ rozpočtové paragrafy [6].

V případě, že rozpočet nebude schválen před 1. lednem rozpočtového roku, rozpočtové hospodaření je řízeno do schválení rozpočtu pravidly rozpočtového provizoria. Rozpočtové příjmy a výdaje, které jsou uskutečněny v době rozpočtového provizoria, se stávají příjmy a výdaji rozpočtu po jeho schválení [6].

Třídění příjmů a výdajů rozpočtu v ČR respektuje:

- ***zásadu jednotnosti a závaznosti*** – své jednoznačné snadno identifikovatelné místo má každý údaj v rozpočtu – využíván je čtyřmístný číselný kód, který má specifický význam. Není využíváno u mimorozpočtových fondů [4];
- ***zásadu dlouhodobé stability třídění rozpočtu*** – důležitá z hlediska makroekonomických analýz, pro analýzu plnění rozpočtů a ostatních mimorozpočtových fondů [5];
- ***zásadu srozumitelnosti*** na základě jasných definovaných hledisek (odborná veřejná kontrola) [4];
- ***zásadu kompatibility s mezinárodními statistickými standardy*** – z hlediska zajištění transparentnosti na mezinárodní úrovni [5].

3.4 Veřejné příjmy

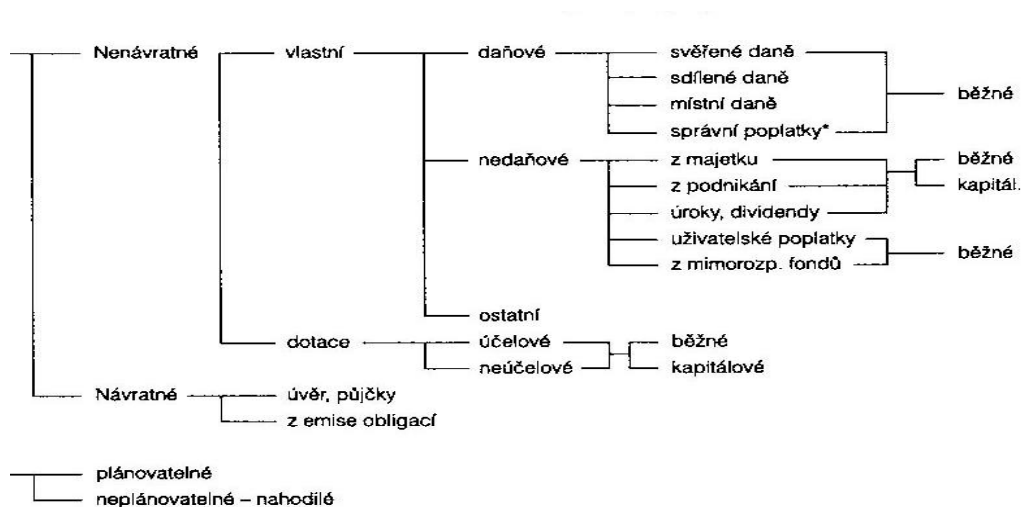
Základním zdrojem krytí veřejných výdajů jsou veřejné příjmy, kterými stát financuje potřeby veřejného sektoru a veřejné správy. Představují vztahy tvorby rozpočtů, popřípadě i mimorozpočtových fondů v rozpočtové soustavě. Souvisejí především s nenávratným přerozdělováním hrubého domácího produktu. Veřejné příjmy jsou v případě rozpočtové politiky vyrovnaného rozpočtu rozpočtovým omezením [4].

Veřejné příjmy obecně považujeme za příjmy, které plynou do veřejných rozpočtů, tedy jak do rozpočtu státního, tak i do rozpočtu krajů a obcí či také do rozpočtů zdravotních pojišťoven. Nejvýznamnější část veřejných příjmů plynoucích do veřejného rozpočtu tvoří daně. Další složkou jsou veřejné příjmy nedaňové, které také plynou do veřejných rozpočtů, např. výnosy z prodeje a pronájmu obecního či státního majetku, úvěrové příjmy veřejných rozpočtů [7].

Obecně lze příjmy rozdělit následovně:

- příjmy **neúvěrové**, nenávratné (daně, sociální pojištění a poplatky)
- příjmy **úvěrové**, návratné (půjčky)
- příjmy **ostatní** (výnosy z prodeje majetku) [7].

Obr. 1: Příjmy veřejného rozpočtu

Zdroj: PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M.: Veřejná správa a finance veřejného sektoru, 3.přepřacové vydání, ASPI, Praha, 2008.

Z časového hlediska je důležité členění příjmů na:

- **běžné příjmy**, které se každoročně opakují. Jsou určeny určitým charakterem k financování běžných, tedy každoročně se opakujících výdajů. Zejména pak u rozpočtů obcí je toto třídění velmi důležité [4].

Běžné příjmy můžeme dále dělit na:

- **daňové** příjmy, které jsou typickým nenávratným příjmem
 - **nedaňové** příjmy – zejména se jedná o příjmy tvořené vlastní hospodářskou činností a představují tak významnější zdroj plynoucí do rozpočtu obcí [5],
 - **nenávratné** příjmy běžného rozpočtu, jako jsou například příjmy z pronájmu majetku, dále z podnikání, dary apod.
 - **návratné** příjmy, tzn. krátkodobé úvěry a půjčky, příjmy z emise cenných papírů [4].
-
- **kapitálové příjmy**, které můžeme zařadit mezi ostatní příjmy, se liší od příjmů běžných tím, že se každoročně neopakují, jsou spíše jednorázové povahy a nedaňového charakteru, jsou to příjmy:
 - **nenávratné příjmy**, a to například příjmy z prodeje státního a obecního majetku, dary do rozpočtů územní samosprávy i investiční dotace z rozpočtové soustavy, dále pak příspěvky z jiného veřejného rozpočtu, např. u rozpočtů obcí je to v případě sdružování peněžních prostředků více obcí na společnou investici;
 - **návratné příjmy** při čerpání střednědobého či dlouhodobého úvěru, nebo příjmy z emise střednědobých a dlouhodobých cenných papírů [4].

Členění příjmů, které je významné zejména v poslední době, rozděluje příjmy na:

- **plánovatelné** – tyto příjmy by měly být rozhodující, neboť tvoří stabilní zdroj financování potřeb veřejného sektoru. Významné jsou zejména pro zvyšování kvantity a kvality zabezpečovacích statků;
- **neplánovatelné** – jsou nahodilé, tedy velmi obtížné s nimi z dlouhodobého hlediska počítat jako se zdrojem pro financování veřejných potřeb [4].

Veřejné příjmy též bývají označovány za příjmy fiskální, tedy příjmy plynoucí do veřejných rozpočtů a zajišťující jejich příjmy do státního rozpočtu. Daňové příjmy jsou rozhodující částí těchto příjmů do veřejných rozpočtů [4].

Daňové příjmy

Daň je povinná, nenávratná, zpravidla se opakující platba do veřejného rozpočtu, a to bez nároku na ekvivalentní a přímé plnění z veřejného rozpočtu [4].

Daňové příjmy se na příslušnou jmenovitou položku zaznamenávají včetně příslušenství, tedy i s výší případného penále, zvýšení daně, nákladů daňového řízení, úroků a pokut, za předpokladu, že příslušenství není vykazováno odděleně [8].

Daně by měly být:

- ✓ spravedlivé – schopnost poplatníka daně daň zaplatit
- ✓ efektivní – neměly by ovlivňovat rozhodování subjektů
- ✓ výnosné - zdroj financování pro veřejný sektor
- ✓ administrativně nenáročné – co nejméně nákladů na správu [4].

Nenávratností daně rozumíme částku, kterou veřejný rozpočet po určité době nevrátí tomu, kdo mu ji poskytl. Těm, kdo platí daně, stát poskytuje veřejné statky, ale daně nelze v tomto smyslu chápat jako cenu za ně, nárok na veřejné statky není vázán na placení daně [7].

Neúčelovost daně definujeme jako platbu, u které není dopředu jasné, jak bude konkrétní veřejný statek financován [7].

Neekvivalence daně souvisí s neúčelovostí. Úměra mezi výší daně, kterou zaplatí určitá osoba a množstvím veřejného statku, který bude touto daní financován a který tato osoba spotřebuje, nemusí být totiž zachována.

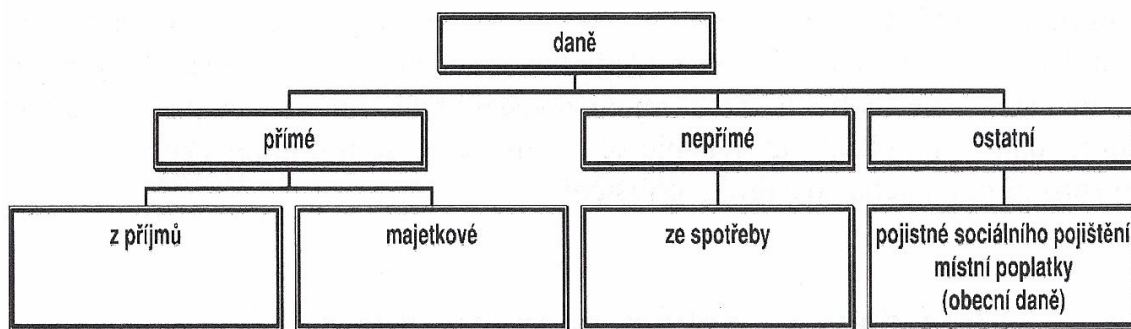
Ve stejný okamžik může být jak občan, tak i firma podroben i více daňovým povinnostem. Z tohoto důvodu se na makroekonomické úrovni sleduje ukazatel **celková daňová povinnost**, která představuje souhrn plateb, kterými je firma nebo občan povinen přispívat do veřejného rozpočtu [7].

Daňový systém v ČR

Daňový systém zahrnuje právně, organizačně a technicky zřízený systém institucí, které mají za úkol zabezpečit správu daní - jejich vyměňování, kontrolu, systém metod a pracovních postupů, které jsou uplatňovány ve vztahu k daňovým subjektům. Daňový systém musí být dosti flexibilní a to tak, aby napomáhal k plnění funkcí fiskální politiky – redistribuční, alokační a funkci stabilizační [9].

Daňový systém v České republice se v hlavních znacích shoduje se systémy většiny vyspělých evropských zemí. Daňové příjmy jsou tvořeny zhruba ve stejné míře z daní přímých a nepřímých [3].

Obr. 2: Daňový systém České republiky

Zdroj: VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ, L. Daňový systém ČR 2006. VOX, Praha 2006.

Přímé daně jsou daně adresné, je tedy známo, čím předmět daně je dani podroben, vyhovují tak lépe daňové spravedlnosti právě pro svoji adresnost. Přímé daně jsou viditelnější, a tedy i intenzivněji pociťovány.

Daně **z příjmů** rozdělujeme na daň z příjmů fyzických osob a daň z příjmů právnických osob. Pro rok 2012 činí daň z příjmů FO 15 %, daň z příjmů PO pro rok 2012 je ve výši 19% [7].

Daň z příjmů fyzických osob je daní univerzální, podléhají jí všechny zdanitelné příjmy jednotlivců, tedy souhrnně veškeré příjmy po odpočtu vyňatých či osvobozených příjmů. Plnit má hlavně funkci fiskální, aby byla dostatečně výnosná, ale i funkci redistribuční, tedy aby sloužila jako prostředek redistribuce důchodů od bohatších k sociálně slabším vrstvám [7].

Majetkové daně tvoří pouze 1% celkového daňového příjmu. Rozdělujeme je na dvě skupiny – daně výběrové a majetkové. Příkladem výběrové daně je daň z nemovitostí [7].

Obr. 3: Přímé daně v České republice

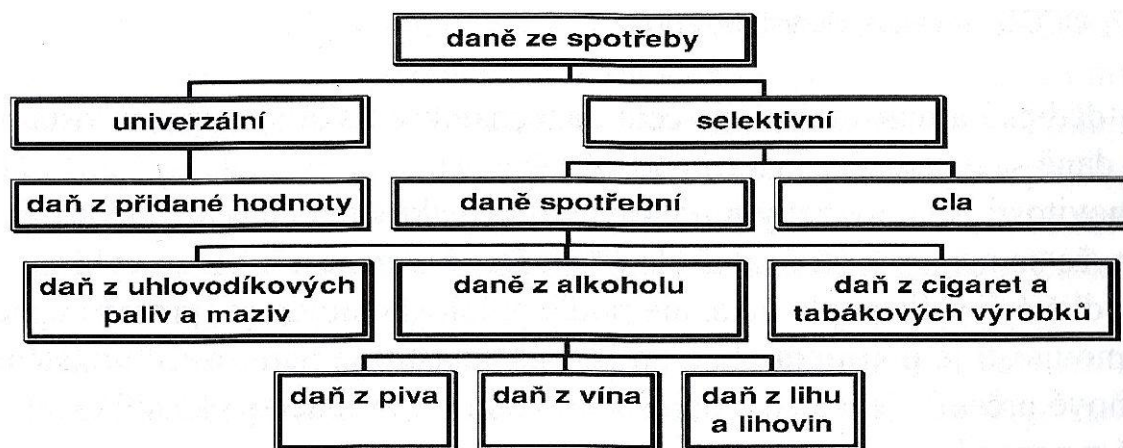
Zdroj: VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ, L. Daňový systém ČR 2006. VOX, Praha 2006.

Nepřímé daně, na rozdíl od daní přímých, jsou do jisté míry skryty v cenách zboží. Dani z přidané hodnoty podléhá naprostá většina zdanitelného plnění v České republice i zboží z dovozu. Základní sazba pro rok 2012 je stanovena ve výši 20 %, snížená sazba pro rok 2012 činí 14% a je uplatňována např. na teplo, chlad a zboží (potravin, zvířata, knihy), ubytovací služby, nemocné a postižené, kulturní, umělecké a sportovní aktivity [3].

Spotřební daně jsou daněmi selektivními (výběrovými), kterým podléhá 5 komodit zboží – daň z minerálních olejů, daň z lihu a lihovin, daň z vína, daň z piva a meziproductů a daň z cigaret a tabákových výrobků [7].

Druhou výběrovou daní je clo – povinná platba spojená s přechodem zboží přes hranici státu [7].

Obr. 4: Nepřímé daně v České republice

Zdroj: VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ, L. Daňový systém ČR 2006. VOX, Praha 2006.

3.5 Veřejné výdaje

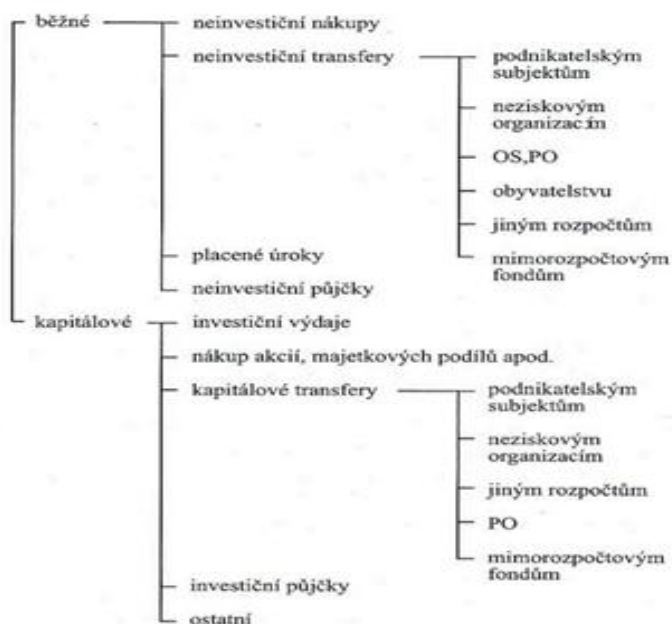
Veřejné výdaje zahrnují výdaje veřejných rozpočtů, tedy výdaje státního rozpočtu, územních rozpočtů a dále rozpočtů veřejnoprávních podniků. Hlavním účelem veřejných výdajů je financování netržních činností státu a územní samosprávy, tedy za použití veřejných zdrojů dochází k financování veřejných statků [3].

Veřejné výdaje představují tok finančních prostředků, které v rámci veřejné rozpočtové soustavy jsou rozdělovány na realizace fiskálních funkcí státu, a to na principu nenávratnosti a neekvivalence. Veřejné výdaje jsou kryty veřejnými příjmy.

Veřejné výdaje jsou tvořeny finančními prostředky, a to v určitém objemu a struktuře. Mají určité zásady přidělování, čerpání a kontroly plnění [7].

Vztahy rozdělení a užití veřejných rozpočtů a mimorozpočtových fondů v rozpočtové soustavě jsou tvořeny veřejnými výdaji. Veřejné výdaje představují jeden z nástrojů, kterým dochází k ovlivňování proporcí mezi soukromým a veřejným sektorem [4].

Obr. 5: Výdaje veřejného rozpočtu

Zdroj: PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M.: Veřejná správa a finance veřejného sektoru, 3.přepřacové vydání, ASPI, Praha, 2008

Do výdajů nezahrnujeme:

- ✓ úmor jistiny úvěrů
- ✓ převody finančních prostředků na vkladový účet z důvodu dosažení úrokového výnosu
- ✓ splátky dluhopisů
- ✓ půjčky poskytované jiným subjektům za účelem řízení likvidity
- ✓ nákup akcií a dluhopisů [4].

Výdaje začleňujeme do tříd:

- ✓ Třída 5 – Běžné výdaje
- ✓ Třída 6 – Kapitálové výdaje [4].

Z běžných výdajů se nákupy, tedy seskupení do položek 50 a 51, zařazuje na položky podle toho, jaká věc, služba či práce nebo právo se jimi pořizuje. Transfery, seskupení položek 52 až 57, pak podle toho, jaký druh podpory představují, případně kdo je jejich příjemcem [10].

Výdaje představují nenávratné platby a poskytované návratné půjčky za účelem realizace rozpočtové politiky v členění na běžné a kapitálové.

V rámci veřejných výdajů rozlišuje výdaje na dvě skupiny:

- **vládní výdaje** mohou být rozděleny na nákupy zboží a služeb do veřejného sektoru. S rostoucím vlivem poptávky územní samosprávy je nutné do těchto výdajů řadit i tyto výdaje územní samosprávy. V důsledku vládních výdajů vzniká nadprodukce statků a služeb [7].
- **transfery** jsou specifickými veřejnými výdaji. Prostředky, které jsou poskytovány s určitým cílem různým subjektům, ale nevzniká zde žádné protiplnění, tedy projev principu neekvivalence v rámci veřejných financí.

Výdaje (G) slouží spíše na nákup statků a služeb a souvisí tak spíše s funkcí fiskální a alokační, transfery (Tr) souvisí spíše s realizací funkce redistribuční [7].

Veřejné výdaje můžeme rozdělit z hlediska způsobů a důsledků alokace na:

- **alokační výdaje**, tedy výdaje na nákupy zboží a služeb pro potřeby veřejného sektoru, výdaje, které slouží k zabezpečování veřejných statků. Alokační výdaje veřejných rozpočtů však dlouhodobě klesají či stagnují, neboť se postupně zvyšuje podíl občanů na úhradě nákladů na smíšené veřejné statky formou uživatelských poplatků. Část alokačních výdajů má povahu mandatorních výdajů [4].

Alokační výdaje dělíme:

- **výdaje na nákup služeb**, případně i zboží, příkladem mohou být výdaje od soukromých firem, většinou pro zabezpečování veřejných statků pro občany.
- **výdaje, kterými financujeme čisté a smíšené veřejné statky**, zajišťující tzv. organizační složky (státu, kraje, obce) a příspěvkové organizace zřizované státem, krajem či obcí, a to formou dotací či příspěvků, zvláště členěných na běžné, tedy neinvestiční a kapitálové [4].

Rozsah veřejného sektoru má vliv na výši těchto výdajů, ale i na rozsah odpovědnosti i pravomoci krajů a obcí na zabezpečování tzv. preferovaných veřejných statků, např. ve školství, ve veřejném zdravotnictví apod. a statků přesahujících svým významem příslušnou obec, mikroregion, oblast apod., využívaných i ostatním obyvatelstvem, např. veřejných komunikací apod. [4].

Kapitálové výdaje jsou vynakládány na pořízení dlouhodobých investic, aby bylo možné dále zabezpečovat z dlouhodobého hlediska veřejné statky pro občany organizacemi ve veřejném sektoru [4].

- **redistribuční výdaje**, zejména se jedná o peněžní transfery různým subjektům, prostřednictvím nichž se zmírňují nerovnosti v důchodech a majetku. Jsou především rozhodující v rozpočtu státním. Povahu mandatorních výdajů má většina sociálních transferů. Mezi redistribuční výdaje řadíme i dotace v rámci rozpočtové soustavy, zejména tedy dotace ze státního rozpočtu do rozpočtů územní samosprávy, které jsou projevem solidarity [4].

Z rozpočtové soustavy jsou poskytovány do rozpočtů obcí a krajů peněžní transfery ve formě běžných dotací na financování neinvestičních, tedy provozních potřeb, a to jako:

- **účelové běžné dotace**, které jsou poskytovány obcím a krajům na vymezený účel, nejčastěji je z nich financováno vzdělání nebo údržba komunikací. Zpravidla jsou zúčtovatelné, tzn. nevyčerpaná část dotace musí být vrácena. Často jsou tyto dotace poskytovány ve vazbě na vymezený ukazatel, např. v České republice dotace na žáka, dotace na lůžko v domově důchodců apod., tzn. plně pokryjí výdaje určené na sociální dávky [4].

Vzhledem k velkému propadávání nevyužité dotace se v zemích EU přechází na neúčelové dotace, kde je kladen větší důraz na specifikaci standardů a ukazatelů veřejných služeb [5].

- **neúčelové dotace**, o jejichž použití rozhodují obce, kraje samy. Poskytování těchto dotací není vázáno na předem vymezený účel ani na předem vymezené podmínky, lépe odpovídají tendenci posilování pravomoci a odpovědnosti orgánů územní samosprávy za jejich hospodaření. Proto jsou využívány ve vyspělých zemích [4].

Neuvážené používání těchto dotací v obcích však může vést i k vážnému zanedbání některých veřejných služeb (statků) a v budoucnu pak k mnohem vyšším nákladům na financování zanedbaných služeb, například zanedbání údržby komunálního bytového fondu nebo vozového parku městské hromadné veřejné dopravy apod. [4].

Do rozpočtů obcí a krajů jsou dále poskytovány z rozpočtové soustavy, a to zejména ze státního rozpočtu, peněžní transfery ve formě kapitálových účelových dotací, které slouží na financování konkrétní investice, např. výstavbu domu s pečovatelskou službou, komunálních bytů apod. Platí pro ně, že jsou přísně zúčtovatelné, a část dotace, která je nesprávně použita či nevyčerpaná, se vrací. To častokrát vede k neefektivnímu utrácení finančních prostředků [4].

Velký vliv má rozpočtové určení daní, tedy daní svěřených, popřípadě i sdílených daní, které podle rozpočtového určení daní plynou do rozpočtu obce a do rozpočtu kraje. Daně, které jsou nejvýnosnější, mají největší podíl výnosu, plynou do státního rozpočtu. Velmi omezenou daňovou pravomoc mají obce. Příjmy jsou nerovnoměrně rozloženy. Rozdíly mezi daňovou kapacitou a daňovým výnosem mezi obcemi jsou velké. Kraje doposud nemají žádnou daňovou pravomoc [4].

- **stabilizační výdaje**, kterými stát ovlivňuje ekonomiku. Rozhodující jsou především u státního rozpočtu, mohou mít však i charakter alokačních výdajů nebo redistribučních (např. dotací). Růst poptávky působí na růst produkce soukromého sektoru, růst zaměstnanosti, ale i na hospodářský růst [4].

Pro plánovanou bilanci – rozpočet – je důležité členění výdajů na:

- **plánované výdaje**, tedy výdaje, které lze poměrně snadno naplánovat, např. se jedná o výdaje na financování škol, výdaje na učební pomůcky, ale i zákonné transfery (sociální dávky). Mandatorní výdaje patří mezi plánovatelné výdaje.
- **neplánované výdaje**, výdaje především nahodilé a mimořádné, které se vyskytnou v průběhu rozpočtového období, tedy např. výdaje na odstranění následků živelných pohrom, dále sankční výdaje – v České republice např. pokuty za porušení rozpočtové kázně placené z rozpočtu obce do státního rozpočtu. Proto v rozpočtu tvoříme rezervy pro krytí neplánovatelných potřeb [4].

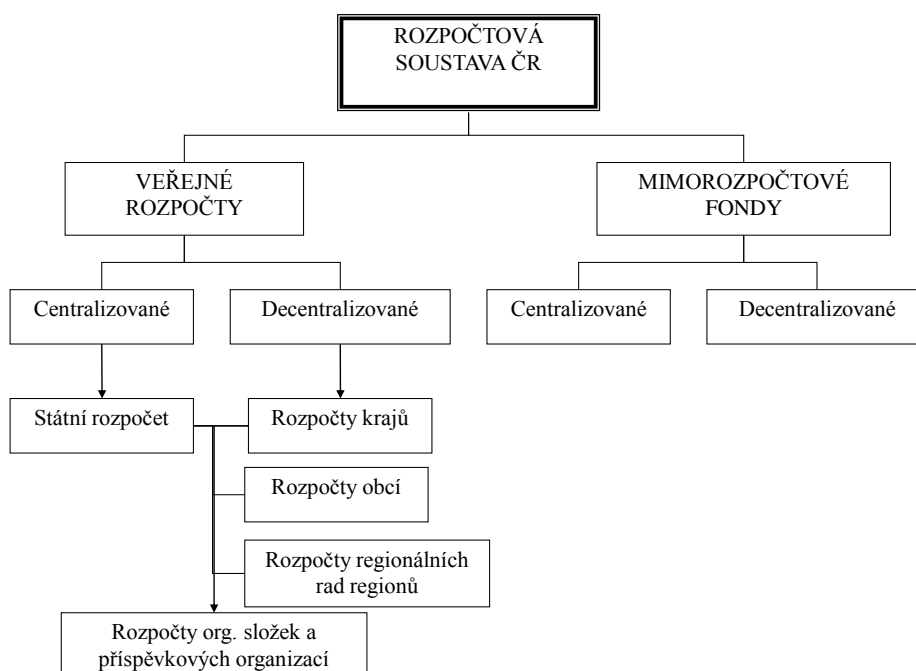
3.6 Charakteristika rozpočtové soustavy

Rozpočtovou soustavou se rozumí soustava veřejných rozpočtů a institucí, které zajišťují tvorbu, rozdělování, užití a kontrolu toků jednotlivých okruhů finančních prostředků v rámci této soustavy.

V České republice je soustava veřejných rozpočtů tvořena rozpočtem vlády, rozpočty regionálními, tedy rozpočty 14 krajů a místními rozpočty, rozpočty obcí a svazu obcí (cca 6 230 obcí v ČR) [3].

Níže uvedené schéma rozpočtové soustavy uplatňované v České republice znázorňuje následující obrázek [3]:

Obr. 6: Rozpočtová soustava v ČR

Zdroj: NAHODIL, F.: Ekonomika veřejného sektoru, Eupress, Praha, 2005

Soustava veřejných rozpočtů je stanovena dle zákona č. 218/2000Sb. o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), dle kterého je upravována tvorba, obsah a funkce státního rozpočtu a státního závěrečného účtu. Současně s přijetím státního rozpočtu se předkládá ke schválení sněmovně Rozpočtový výhled. Obsahuje očekávané příjmy a výdaje státního rozpočtu, a to zejména pak dlouhodobých závazků a pohledávek, dále pak finančních zdrojů a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů a stává se tak po přijetí základním dokumentem. Rozpočtový výhled musí obsahovat analýzu hospodaření státu v alespoň minulých třech letech. Rovněž obsahuje analýzu všech splatných závazků státu [3], [6].

Rozpočtový výhled je tak pomocným nástrojem pro územní samosprávný celek a svazek obcí. Slouží pro střednědobé finanční plánování rozvoje hospodářství. Je tvořen na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků, a to na 2 až 5 let, které následují po roce, na který se sestavuje roční rozpočet podle §4 – Rozpočet územního samosprávního celku a svazku obcí [6].

Pokud střednědobý výhled očekává schodek státního rozpočtu, obsahuje i předpokládaný způsob jeho financování. Střednědobý výhled se sestavuje na období 2 let bezprostředně následujících po roce, na který je schvalován státní rozpočet [8].

V případě, že není vysloven souhlas Poslaneckou sněmovnou se zákonem o navrženém státním rozpočtu na příslušný rok, nastává **rozpočtové provizorium**. Hospodaření je řízeno až do schválení objemem výdajů a příjmů státního rozpočtu, který byl schválen v předchozím roce. Výdaje pro jednotlivé kapitoly jsou uvolňovány do výše jedné dvanáctiny celkové roční částky za každý měsíc rozpočtového provizoria [11].

Vypracování ročního rozpočtu navazuje na rozpočtový výhled a územní samosprávní celek jej vypracovává na základě údajů z rozpisu platného státního rozpočtu, popř. rozpočtového provizoria, na základě kterého:

- ✓ státní rozpočet vytyčuje své vztahy k rozpočtům krajů nebo jednotlivých obcí
- ✓ rozpočty obcí v kraji jsou určovány rozpočty kraje [6].

Územní samosprávní celek je povinen zveřejnit návrh svého rozpočtu po dobu nejméně 15 dnů před jeho projednáním na zasedání zastupitelstva územního samosprávního celku na úřední desce. Návrh, který je zveřejněn, může být v užším rozsahu, avšak musí obsahovat příjmy a výdaje rozpočtu v druhovém třídění rozpočtové skladby. Připomínky k návrhu rozpočtu mohou občané daného územního samosprávního celku uplatnit písemně, anebo ústně, a to až při jeho projednání na zasedání zastupitelstva [6].

3.6.1 Podstata a průběh rozpočtového procesu v České republice

Rozpočtový proces je souborem rozhodnutí subjektů týkajících se veřejných výdajů a příjmů, jehož výsledkem je konkrétní rozpočet [7].

Etapy rozpočtového procesu:

- ✓ sestavení návrhu příslušného veřejného rozpočtu
- ✓ projednání a schvalování návrhu v Parlamentu
- ✓ hospodaření podle rozpočtu během rozpočtového období
- ✓ kontrola plnění rozpočtu (ať již průběžná během daného rozpočtového období, či následná, tedy po skončení rozpočtového období) [4].

Rozpočtový proces daného rozpočtu trvá více než 2 roky, práce se sestavováním návrhu veřejného rozpočtu začínají zpravidla půl roku dříve před začátkem nového rozpočtového období. První etapa je nejsložitější v rozpočtovém procesu, za sestavení návrhu rozpočtu nese zodpovědnost příslušný finanční orgán, tedy Ministerstvo financí, odbor obecního úřadu, krajského úřadu či příspěvkové organizace [4].

V rámci sestavování návrhu rozpočtu využíváme různé postupy:

- **shora dolů**, kdy nadřízený orgán stanoví podřízeným institucím a organizacím rozpočtové parametry,
- **zdola nahoru**, ve kterém podřízené články sestaví návrh rozpočtu dle svých priorit a nárokují potřebné finanční prostředky na vyšším článku,
- **obojí přístup**, na základě kterého podřízené články předkládají svoji rozpočtovou představu a nároky na další finanční prostředky nadřízenému článku, avšak ten nemůže nárokům vyhovět, a proto doporučí přepracování návrhu rozpočtu podřízenému článku, aby došlo k oboustranné shodě [4].

Na základě vývoje příjmů a výdajů v minulých letech a v běžném roce se provede odhad plnění příjmů a výdajů na konci roku, tzv. **očekávané plnění rozpočtu do konce roku**. Je však důležité zohlednit při sestavování rozpočtu i vliv předpokládané inflace, vliv případné změny rozpočtového určení daní a dále vliv uvažovaných změn v potřebách [4].

Rozpočet může být sestavován buďto jako vyrovnaný, schodkový nebo přebytkový. Přebytkový rozpočet může být schválen, jsou-li některé příjmy daného roku určeny k využití až v následujících letech, nebo jsou-li určeny ke splácení jistiny úvěrů z let předchozích. V případě schodkového rozpočtu je rozpočet schválen jen za předpokladu, že schodek bude možné uhradit finančními prostředky z let minulých nebo bude smluvně zajištěna zabezpečená půjčka, úvěr, návratně finanční výpomoc nebo příjem z prodeje dluhopisů. Schodek rozpočtu je kryt finančními prostředky z let minulých nebo z návratných příjmů zdrojů splatných z rozpočtu v následujících letech [3],[6].

V České republice byl vyrovnaný rozpočet aplikován pouze v první polovině 90. let. Od té doby byl sestavován pouze rozpočet schodkový z důvodu neustálé potřeby zvyšování státních výdajů [3].

Ve druhé fázi – projednávání a schvalování rozpočtu – putuje rozpočet do rukou předsedy Sněmovny, a to nejpozději tři měsíce před začátkem rozpočtového roku. Dodatky k rozpočtu mohou být dodány nejpozději 15 dnů před začátkem prvního čtení zákona. Následné schvalování rozpočtu probíhá ve třech čteních, přičemž v prvním čtení dochází k projednávání příjmů a výdajů, salda a způsobu vypořádání salda aj. V tomto čtení sněmovna buď tyto základní údaje schválí, anebo vládě doporučí jejich změny a stanoví termín pro předložení nového návrhu. Jednotlivé kapitoly jsou předloženy rozpočtovému výboru, který se k návrhu vyjádří. Ve druhém čtení zákona se vyjádří navrhovatel, zpravodaj rozpočtového výboru a následuje podrobná rozprava, v níž se předkládají pozměňovací návrhy. Následující třetí čtení může být zahájeno nejdříve 48 hodin po skončení druhého čtení. V případě, že sněmovna s návrhem zákona o státním rozpočtu vysloví souhlas, je přijatý návrh uveřejněn ve Sbírce zákonů. V opačném případě Poslanecká sněmovna s návrhem státního rozpočtu nesouhlasí, dochází tak k situaci, kdy stát bude muset hospodařit na základě tzv. rozpočtového provizoria [3].

Za plnění rozpočtu odpovídají ty orgány, které sestavovaly návrh rozpočtu. V případě státního rozpočtu je to ministerstvo financí, které kontroluje plnění státního rozpočtu průběžně i po skončení rozpočtového období. Dále výkonné orgány státu – obce a kraje, které také průběžně kontrolují plnění rozpočtu a předkládají zprávu, která analyzuje příčiny

neplnění rozpočtu, hledají účinná opatření, která by mohla negativní vlivy v rozpočtovém hospodaření odstranit [4].

V případě následné kontroly plnění rozpočtu po skončení rozpočtového období sestavují výkonné orgány přehled o skutečném vývoji plnění rozpočtu, v České republice tzv. závěrečný účet a jeho zdůvodnění a předkládají ho ke schválení voleným orgánům [4]. Státní závěrečný účet obsahuje údaje o výsledcích hospodaření za minulý rok. Rovněž obsahuje i účty jednotlivých kapitol. Ministerstvo financí zpracovává ucelený návrh státního závěrečného účtu společně se správci kapitol, dále pak územního samosprávného celky a státními fondy a poté předkládá vládě. Ta podá návrh závěrečného účtu do Poslanecké sněmovny [11]. Návrh rozpočtu i jeho plnění je publikováno v souladu s rozpočtovou zásadou publicity [4].

3.6.2 Rozpočtová soustava – rozpočtové zásady

Rozpočtové zásady

Požadavky na konstrukci státního rozpočtu se tvoří pomocí rozpočtových zásad. Všechny fáze práce s rozpočtem by se těmito zásadami měly řídit [3].

V rozpočtové praxi se uplatňují zejména zásady:

- **zásada úplnosti** - státní rozpočet má zahrnovat všechny finanční operace vlády a centrálních institucí, a proto je vyžadováno, aby veškeré příjmy a výdaje byly zachyceny v úplných částkách. Proto by rozpočet dle této zásady neměl být oslabován existencí mimorozpočtových fondů. Zásadu úplnosti pomáhá zajistit rozpočtová skladba [4],[7]
- **zásada jednotnosti** – centrálním rozpočtem procházejí veškeré příjmy a výdaje, kde jsou zároveň zaznamenávány účetně. Od této zásady se očekávala možnost skutečného posouzení finanční situace státu, avšak postupně se začaly sestavovat rozpočty mimořádné, dodatečné a doplňkové se zdůvodněním, že příjmová a výdajová stránka rozpočtu je mnohostranná a různorodá oproti minulosti a že není možné vše obsáhnout v jednom dokumentu. Zásadou rozpočtové plurality je ve finanční teorii označován systém několika dílčích rozpočtů, který se uplatňuje zejména v podmínkách decentralizace rozpočtové soustavy [7].
- **zásada reálnosti a pravdivosti** souvisí s kvalitou odhadů v rozpočtových příjmech a výdajích a dále také s požadavkem zamezit rozpočtovým přesunům a úhradám potřeb v rozpočtu nezajištěných. Přesuny je možno uskutečňovat pouze v určité míře a za přesně stanovených podmínek na základě zákonného zmocnění [7].
- **zásada každoročního sestavování a schvalování** – rozpočet je sestavován každoročně, jednorozhodčí období umožňuje lepší přehled o struktuře příjmů a výdajů státu. Rozpočtové období se v České republice shoduje s kalendářním rokem a termín schvalování rozpočtu by měl být stanoven tak, aby k projednání a schválení rozpočtu došlo před začátkem rozpočtového roku [3].
- **zásada vyrovnanosti** – klasická zásada finanční politiky tzv. „zlaté pravidlo rozpočtové politiky“, tedy výdaje státního rozpočtu jsou sestavovány tak, aby se rovnaly příjmům. Počátkem 20. století byla tato výše uvedená zásada přijímána

bezvýhradně, postupně se však od této zásady upouštělo. Na základě záměrů finanční politiky se počalo využívat přebytkové a zejména deficitní financování [7].

- **zásada *publicity*** – zásada zveřejňování měla původně zabránit utajenému hospodaření vlády. Proto je státní rozpočet projednáván v parlamentu a následně dochází ke zveřejňování ve Sbírce zákonů. Obce i kraje jsou povinny své rozpočty taktéž zveřejňovat, tato zásada tedy představuje důležitý předpoklad veřejné kontroly [7],[4].
- **zásada *účelovosti*** – souvisí s propadáním nevyužitých či nesprávně použitých finančních prostředků (dotací) v České republice [4].
- **zásada *přehlednosti*** – jedná se o logické rozdělení příjmů a výdajů a pevné stanovení věcné struktury rozpočtů, tzv. rozpočtová skladba [7].
- **zásada *efektivnosti a hospodárnosti*** stanovuje neekonomičtější použití rozpočtových prostředků. Proto organizace, která hospodaří s rozpočtovými prostředky, je povinna při plnění rozpočtu dbát na to, aby dosahovala maximálních příjmů a plnila úkoly hrazené státním rozpočtem nejhospodárnějším způsobem. Je třeba dbát účelu vynakládání s danými prostředky. Rovněž časové hledisko může být významné [7].
- **zásada *přehlednosti výdajů před příjmy*** vyjadřuje skutečnost, že výdaje by měly být použity k ekonomickému růstu, pro který je potřeba zajistit příslušné prostředky. Rozpočtové příjmy by proto měly stabilizovat ekonomiku, aby byl umožněn její růst [7].

3.7 Volené orgány hlavního města Prahy

Rozpočet hlavního města Prahy je každoročně schvalován **Zastupitelstvem hl. m. Prahy**. Volební období členů Zastupitelstva je čtyřleté a jsou voleni v komunálních volbách jako zástupci stran. Pro volební období 2010 – 2014 tvoří Zastupitelstvo 63 členů, kteří jsou občany hlavního města Prahy, a to napříč politickým spektrem – v současném období jsou zastoupeny 4 politické strany. Zasedání Zastupitelstva hl. m. Prahy jsou veřejná a jsou pořizovány zápisy z jednání. Zasedání probíhají pravidelně, zpravidla jednou měsíčně a je rozhodováno o záležitostech týkající se života v hlavním městě Praze. Zastupitelstvo předkládá návrhy zákonů, které dále směřují do Poslanecké sněmovny. Po společném zasedání a projednání s ostatními městskými částmi je Zastupitelstvem schvalován rozpočet hl. m. Prahy pro příslušné kalendářní období. Poradními orgány zřizovanými Zastupitelstvem hl. m. Prahy jsou jednotlivé výbory, které plní úkoly a činnosti vydané Zastupitelstvem [12], [13].

Zastupitelstvo hl. m. Prahy volí **Radu hl. m. Prahy**, která je odpovědná Zastupitelstvu. Rada se skládá z 11 členů – primátor hl. m. Prahy, 4 náměstci primátora a 6 radních. Hlavními kompetencemi Rady hl. m. Prahy je hospodaření dle schváleného rozpočtu a s tím související kontrola plnění, provádění rozpočtových opatření anebo řešení podnětů, návrhů či připomínek navrhované Zastupitelstvem hl. m. Prahy [14].

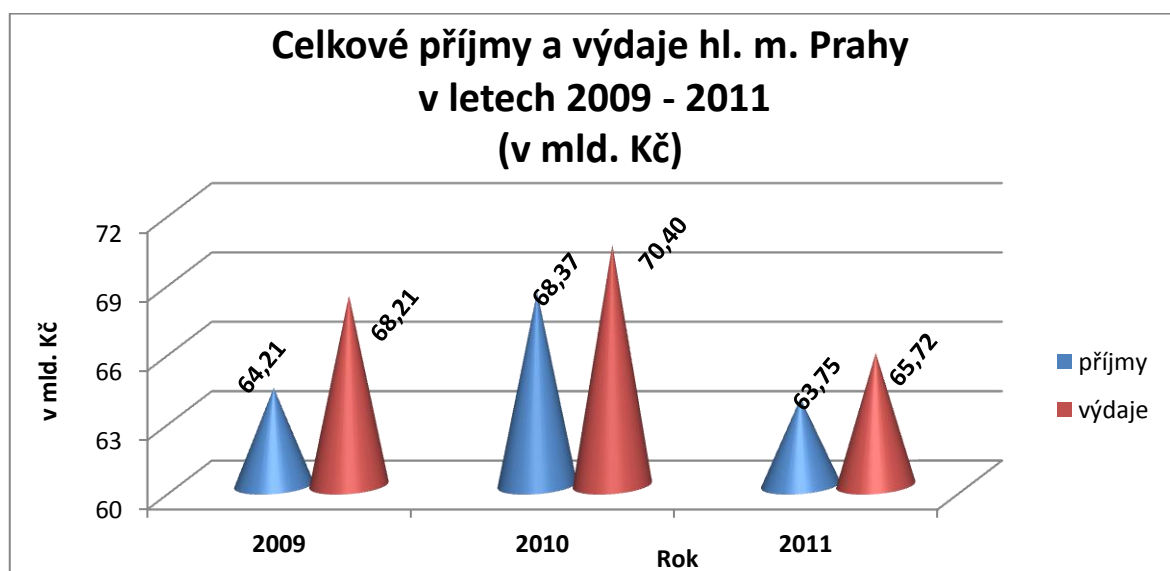
Primátorem hl. m. Prahy byl v roce 2010 zvolen Doc. MUDr. Bohuslav Svoboda, CSc. a mimo zastupování hl. m. Prahy vykonává i funkci hejtmana kraje. V letech 2002 – 2010 byl primátorem hl. m. Prahy MUDr. Pavel Bém [13].

4 Praktická část

4.1 Srovnání skutečných příjmů a výdajů hl. m. Prahy v letech 2009 - 2011

Hlavní město Praha hospodařilo po tři sledovaná období se schodkovým rozpočtem, jak je na níže uvedeném grafu viditelné, výdaje vždy převyšovaly příjmy. V grafu jsou zaznamenány celkové vybrané příjmy a celkové čerpání výdajů v jednotlivých letech, tedy v letech 2009 – 2011 s již uzavřenými skutečnými rozpočty. V roce 2009 hl. m. Praha hospodařila se schodkem v celkové výši 4,005 miliard Kč. V roce 2010 došlo ke snížení schodkové části rozpočtu a výše schodku v tomto roce činila 2,033 miliard Kč. V oblasti příjmů došlo k vyššímu výběru daňových příjmů. Rok 2011 přinesl do rozpočtu hl. m. Prahy nejméně příjmů a rovněž bylo zaznamenáno nejnižší čerpání, proto i schodek rozpočtu byl oproti předchozím letům nejnižší, byl snížen na částku 1,97 miliard Kč. V porovnání s rokem 2009 byl schodek rozpočtu v hl. m. Praze snížen o 2,035 miliard Kč. Schodek byl kryt ve třídě 8 – financování, prostřednictvím této třídy hl. m. Praha obdržela finanční prostředky, např. z úvěrů či výnosů z prodeje [15],[16],[17].

Graf č. 1: Celkové příjmy a výdaje hl. m. Prahy v letech 2009 - 2011

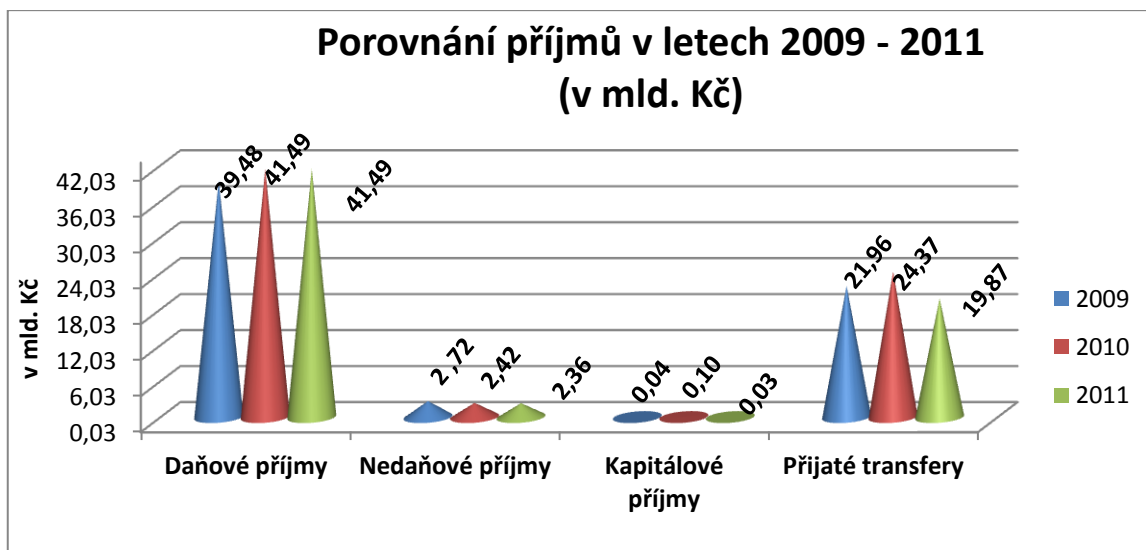
Zdroj: [15],[16],[17]

Podrobnější členění druhových příjmů a celkových výdajů rozdělených na běžné a kapitálové výdaje v letech 2009 – 2011 jsou uvedeny v následujících grafech.

Porovnáme-li skutečné příjmy za tři sledovaná období, tedy mezi lety 2009 – 2011, nevyšších vybraných příjmů dosáhlo hl. m. Praha v roce 2010, celkové vybrané příjmy činily 68,365 miliard Kč. Rozpočet předpokládaných příjmů byl nejvyšší pro rok 2009, kdy upravený rozpočet počítal s příjmy ve výši 69,633 miliard Kč, skutečně vybrané příjmy však byly v částce 64,207 miliard Kč. Propad byl nejrazantnější v oblasti daňových příjmů, a to o částku 5,038 miliard Kč.

Naopak s nejnižšími vybranými příjmy hospodařila Praha v roce 2011, celková výše dosáhla 63,75 miliard Kč. V porovnání s rokem 2010 došlo v roce 2011 k poklesu při výběru příjmů o téměř 7 %. Důvodem pro vyšší příjmy v roce 2010 bylo vyšší plnění v oblasti daňových příjmů a v oblasti přijatých transferů [15],[16],[17].

Graf č. 2: Porovnání příjmů v letech 2009 - 2011

Zdroj: [15],[16],[17]

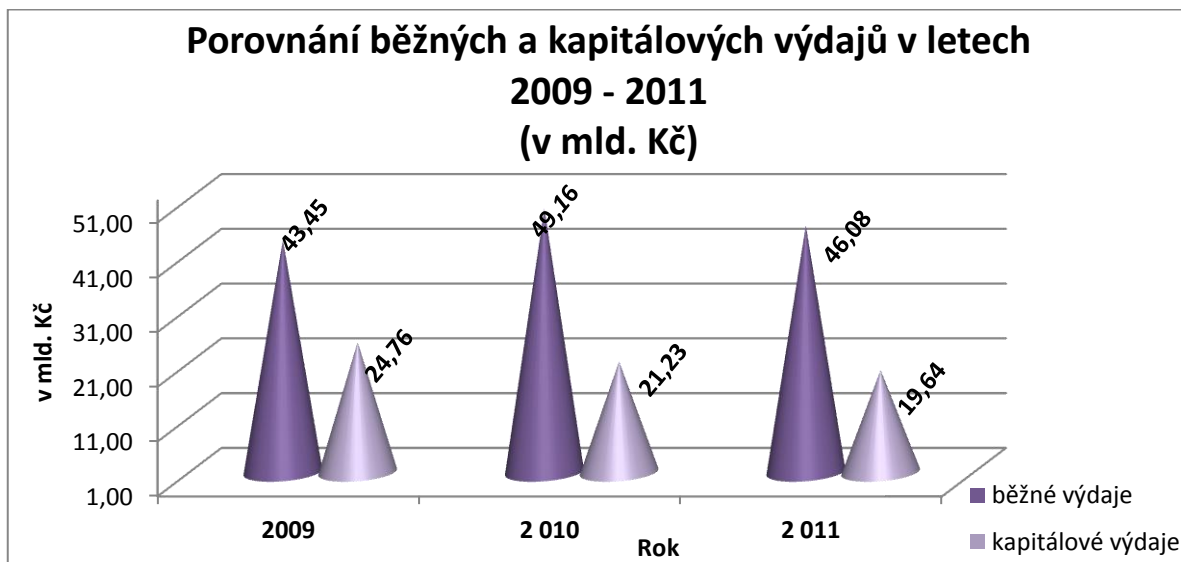
Podrobnější členění jednotlivých druhových příjmů je uvedeno v kapitole Rozpočtová skladba hl. m. Prahy k příslušným letům.

Výdajová stránka hl. m. Prahy v letech 2009 - 2011 byla nejvyšší v roce 2010, celkové skutečné výdaje se vyšplhaly k částce 70, 398 miliard Kč. Naopak nejnižší celkové výdaje byly čerpány v roce 2011, oproti roku 2010 byla částka nižší o 4,68 miliard Kč.

Největšího objemu dosáhly běžné výdaje v roce 2010, hlavním důvodem pro vysoké čerpání byla oblast Dopravy. V komparaci s rokem 2009 došlo k nárůstu běžných výdajů o téměř 12 %.

Oblast kapitálových výdajů v letech 2009 – 2011 postupně klesala, v roce 2011 dosahovaly kapitálové výdaje částky 19, 644 miliard Kč. Důvodem postupného snižování kapitálových výdajů v jednotlivých letech byly i nepříznivé klimatické podmínky, z důvodu kterých byla pozastavena stavební činnost u některých investičních akcí [15],[16],[18].

Graf č. 3: Porovnání běžných a kapitálových výdajů v letech 2009 - 2011

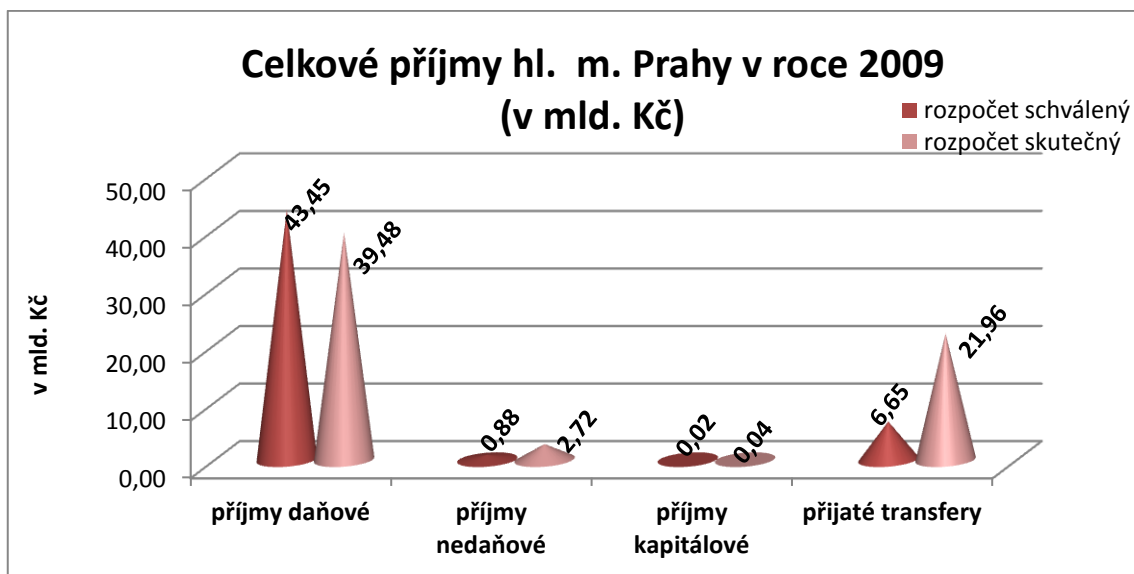
Zdroj: [15], [16], [18]

Podrobnější členění schválených a skutečných výdajů v jednotlivých letech je uvedeno v kapitole Rozpočtová skladba hl. m. Prahy k jednotlivým rokům.

4.2 Rozpočtová skladba hl. m. Prahy v roce 2009

V návaznosti na bakalářskou práci zpracovávanou v roce 2009 na téma Veřejný rozpočet, jeho struktura a vývoj na příkladě hl. m. Prahy, byly celkové příjmy pro rok 2009 rozpočtovány ve výši 50,999 miliard Kč. Skutečné příjmy, kterých bylo dosaženo v roce 2009, byly 64,207 miliard Kč, překročeno bylo plnění příjmů o téměř 14 miliard Kč. Důvodem takto vysokého navýšení příjmů byl vyšší příjem v oblasti přijatých transferů, a to ze státního rozpočtu pro oblast Školství a Dopravy [15]. Celkově tedy bylo zaznamenáno vyšší plnění, než jaké bylo očekáváno, přesto právě oblast daňových příjmů, která patří mezi nejvýznamnější v objemu vybraných příjmů, zaznamenala razantní propad, zejména z důvodu snížení příjmů z právnických osob. Důvodem snížení daňových příjmů bylo i přerozdělování sdílených daní prostřednictvím přepočítaného koeficientu.

Graf č. 4: Celkové příjmy hl. m. Prahy v roce 2009

Zdroj: [15]

Daňové příjmy byly navrženy ve výši 43,448 miliard Kč, skutečnost k 31. 12. 2009 byla nižší o 3,97 miliard Kč [15]. Důvodem nižšího výběru daňových příjmů byl nepříznivý vývoj hospodářství, které bylo způsobeno ekonomickou a finanční krizí, která se tímto promítla do nižšího odvodu a výběru daní, a to nejenom v rozpočtu hlavního města Prahy,

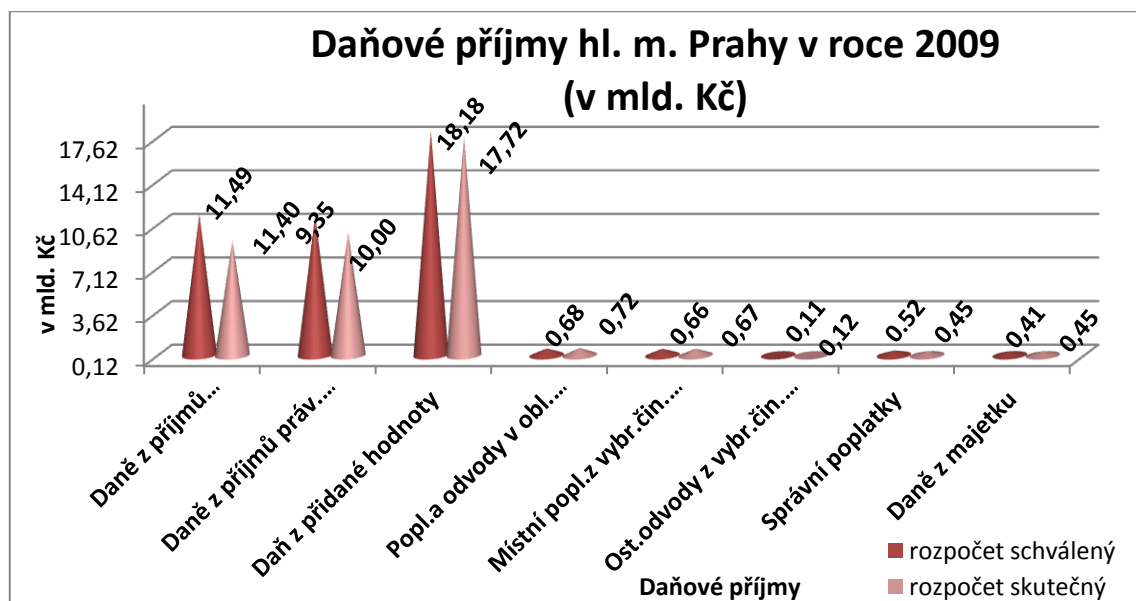
ale v celorepublikovém měřítku. Rovněž k nižšímu výběru daní přispěla změna v daňových zákonech.

Nebyl tedy splněn předpokládaný rozpočet plnění. Dalším důvodem nesplnění vymezeného rozpočtu byla změna v daňových zákonech – zejména snížení daně z příjmů právnických osob o 3 %, tedy na 21 %.

Druhým důležitým daňovým příjmem byl výběr DPH – vybráno bylo celkově 18,180 miliard Kč, dohromady vybrané do rozpočtu jak za obec, tak i kraj. Na dani z příjmů právnických osob bylo vybráno 8,792 miliard Kč, rozpočtována pro rok 2009 byla částka 11,25 miliard Kč. Hlavním důvodem pro snížené vybrání této daně byl přechod z 24 % zdanění na 21 %. Obdobný pokles v odvodu daní byl zaznamenán i u příjmů z fyzických osob, kde oproti schválenému rozpočtu bylo vybráno o 2,14 miliard Kč méně, částka 9,358 miliard Kč. Pokles ve výběru daně z příjmů FO byl nejvyšší hlavně v měsících dubnu a květnu, kdy plnění v Praze dosáhlo částky 11,44 milionů Kč a v květnu pouze 3,53 milionu Kč. Příčinou snížení výběru bylo zrušení povinnosti platit zálohy na daň z příjmů určitým fyzickým osobám, které měli vysoký přeplatek na této dani. Daň z příjmů právnických osob byla vybrána v částce 356, 75 milionů Kč [15].

V následujícím grafu je uvedeno rozložení daňových příjmů pro rok 2009:

Graf č. 5: Daňové příjmy hl. m. Prahy v roce 2009

Zdroj: [15]

Nedaňové příjmy byly rozpočtovány ve výši 878,405 milionů Kč a vybraná výše byla vyšší o 1,84 miliard Kč. Důvodem navýšení nedaňových příjmů byl zvýšený výběr příjmů z úroků a realizace finančního majetku, skutečná výše 1,59 miliard Kč. Rovněž byl zaznamenán vyšší výběr ostatních nedaňových příjmů. Oproti roku 2008 ale došlo ke zvýšení o 283,22 milionů Kč [15].

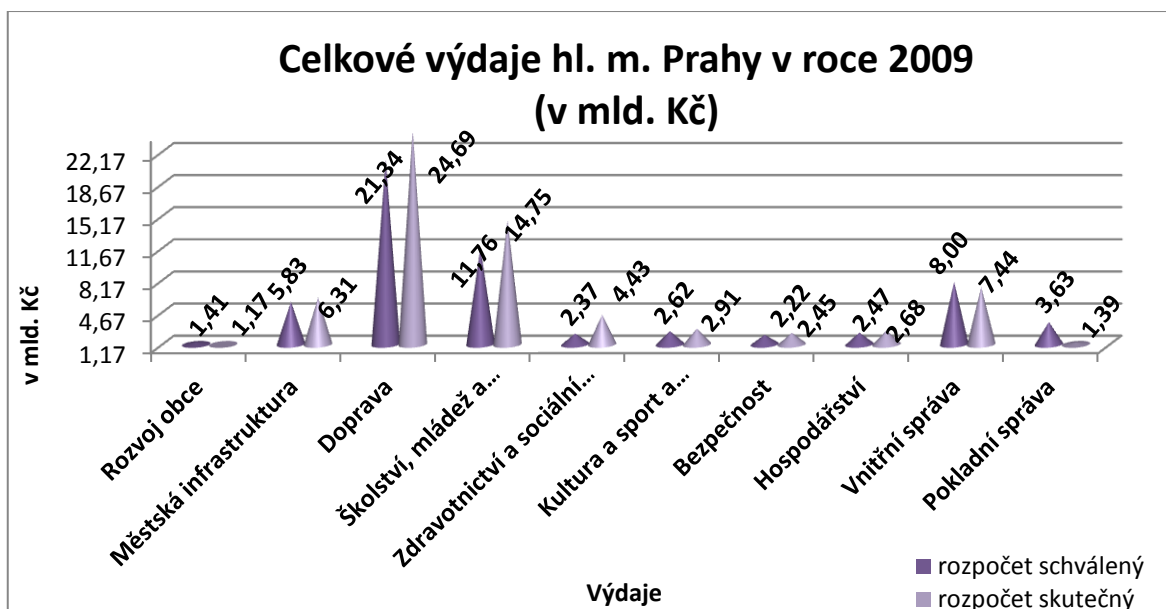
Kapitálové příjmy se podílely pouze zlomkově na celkových příjmech hl. m. Prahy.

Důležitým zdrojem příjmů po daňových příjmech byly transfery, zejména přijaté transfery z rozpočtu státního. Celkové přijaté transfery byly rozpočtovány ve výši 6, 650 miliard Kč, vzhledem k navýšení transferu ze státního rozpočtu bylo celkové plnění ve výši 21,965 miliard Kč. Nejvíce neinvestičních transferů bylo poskytnuto v oblasti financování dopravní infrastruktury, a to ve výši 150 milionů Kč, dále pak k sociálně právní ochraně dětí přes 111 milionů Kč. Ministerstvo práce a sociálních věcí obdrželo neinvestiční transfer ve výši 1,41 miliard Kč na příspěvek na péči. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy pak transfery na zvýšení platů pedagogických pracovníků, dotace pro soukromé školy, školní potřeby, přímé náklady na vzdělání nebo např. na integraci cizinců. Hl. m. Praha obdržela neinvestiční transfery v celkové výši 11,78 miliard Kč. Investiční transfery byly v celkové výši 3,266 miliard Kč, z nichž nejvíce připadlo Ministerstvu financí, Státnímu fondu životního prostředí a Fondu dopravní infrastruktury [15].

Schválené celkové výdaje Zastupitelstvem hl. m. Prahy pro rok 2009 byly 61,659 miliard Kč. Skutečné plnění výdajů bylo vyšší o 6,553 miliard Kč, a to v částce 68, 212 miliard Kč.

V následujícím grafu je vidět porovnání rozpočtu schváleného s rozpočtem upraveným v jednotlivých výdajových kapitolách. K největšímu nárůstu došlo v kapitole Doprava, z původních rozpočtovaných 21,35 miliard Kč na 24,69 miliard Kč. Důvodem bylo přijetí účelové dotace na modernizace silnic a dálnic. K navýšení rovněž téměř 3 miliard došlo v oblasti Školství, mládeže a tělovýchovy [15].

Graf č. 6: Celkové výdaje hl. m. Prahy v roce 2009

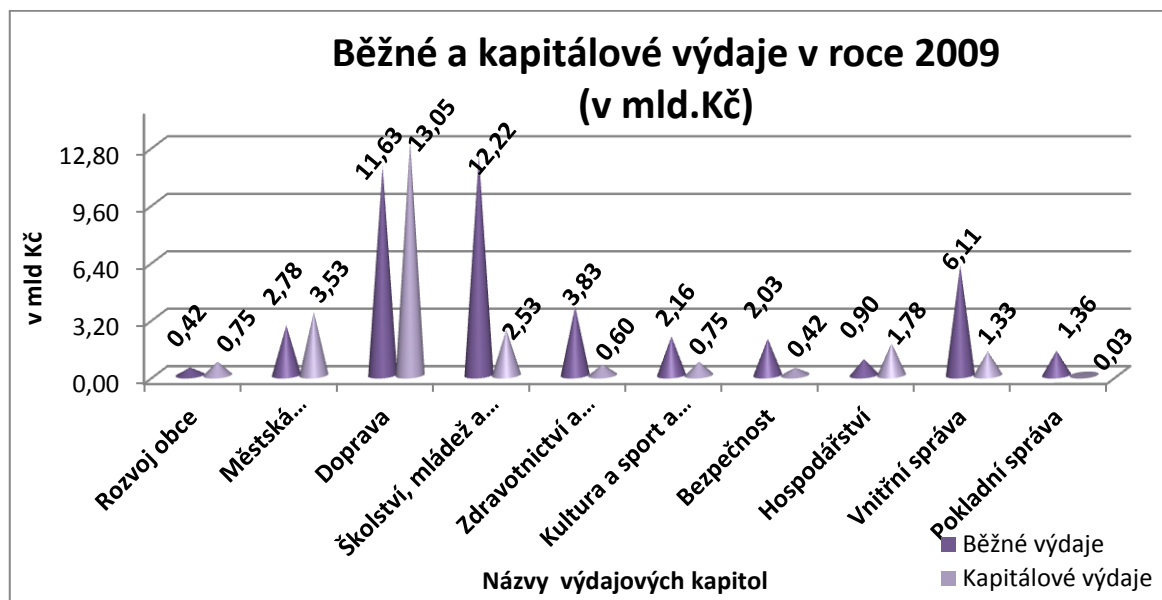
Zdroj: [15]

Pro přesnější rozdělení výdajové stránky rozpočtu hl. m. Prahy jsou výdaje v následujícím grafu členěny na běžné a kapitálové výdaje, a to v miliardách Kč.

Rozpočet pro běžné výdaje byl schválen ve výši 38, 313 miliard Kč a skutečné běžné výdaje ve všech 10 kapitolách byly čerpány v celkové výši 43,451 miliard Kč, což znamená navýšení o 5,138 miliard Kč. Kapitálové výdaje v tomto roce byly rozpočtovány ve výši 23,346 miliard Kč a na konci roku byl rozpočet upraven na částku 24,761 miliard Kč [15].

V následujícím grafu je uvedeno podrobné členění běžných a kapitálových výdajů ve všech deseti výdajových kapitolách:

Graf č. 7: Běžné a kapitálové výdaje v roce 2009

Zdroj: [15]

V oblasti běžných výdajů bylo nejvyšší čerpání v kapitole Školství, mládeže a samosprávy, a to 12,216 miliard Kč. Nejvíce peněžních prostředků bylo určeno pro přímé neinvestiční výdaje MŠMT ČR. Ke konci roku byla čerpána rovněž neinvestiční dotace poskytnutá státním rozpočtem ve výši 8,847 miliard Kč. Druhou, nejvíce objemově výdajovou položkou, byla oblast Dopravy. Rozpočet běžných výdajů počítal s částkou 10,034 miliard Kč, ke konci roku bylo v této oblasti čerpáno ve skutečné výši 11,631 miliard Kč. Technické správě komunikací byl schválen rozpočet ve výši 1,99 miliard Kč, na konci roku byl navýšen na konečnou částku 2,42 miliard Kč. Dopravnímu podniku hl. m. Prahy bylo usnesením Zastupitelstva hl. m. Prahy vyčleněna částka v celkové výši 8,099 miliard Kč, a to zejména na zajištění běžného provozu městské dopravy. Třetím nevyšším běžným výdajem v roce 2009 byla oblast Vnitřní správy, výdaje v této oblasti činily 6,112 miliard Kč, nejvíce finančních prostředků v této oblasti tvořily výdaje na státní moc, státní správu a územní samosprávu [15].

V kapitole Zdravotnictví a sociální oblast byly celkové výdaje čerpány ve výši 3,833 miliard Kč, schválený rozpočet byl nižší, a to v částce 1,731 miliard Kč. Nejvíce bylo věnováno na oblast sociální péče a na dávky a podpory v sociálním zabezpečení.

Na oblast Kultury, sportu a cestovního ruchu bylo schváleno 2,189 miliard Kč, skutečné výdaje byly nepatrně nižší, na konci roku bylo čerpání ve výši 2,160 miliard Kč.

Oblast Bezpečnosti hl. m. Prahy hospodařila s výdaji v částce 2,076 miliard Kč a jejich skutečné čerpání bylo nižší o 41,457 milionů Kč. Nejvíce z rozpočtovaných výdajů bylo použito na činnost Městské police hl. m. Prahy [15].

Nejméně výdajů spotřebovala oblast Hospodářství, rozpočtované výdaje v tomto roce činily 952,7 milionů Kč, skutečné výdaje byly na konci roku nižší, v částce 899,3 milionů Kč. Nejvíce finančních prostředků putovalo na odbor obchodních aktivit, a to na správu, provoz a výdaje spojené s údržbou veřejného osvětlení, které je ve správě společnosti Eltodo Citelem [15].

Kapitálové výdaje za všech 10 kapitol byly rozpočtovány v celkové výši 23,346 miliard Kč, ke konci roku činily skutečné výdaje 24,761 miliard Kč. Největším kapitálovým výdajem byla oblast Dopravy, kde byla přijata dotace na výstavbu silnic a dálnic. Kapitálové výdaje v této oblasti činily 13,5 miliard Kč, v porovnání s celkovými kapitálovými výdaji na oblast Dopravy připadalo téměř 53 % [15].

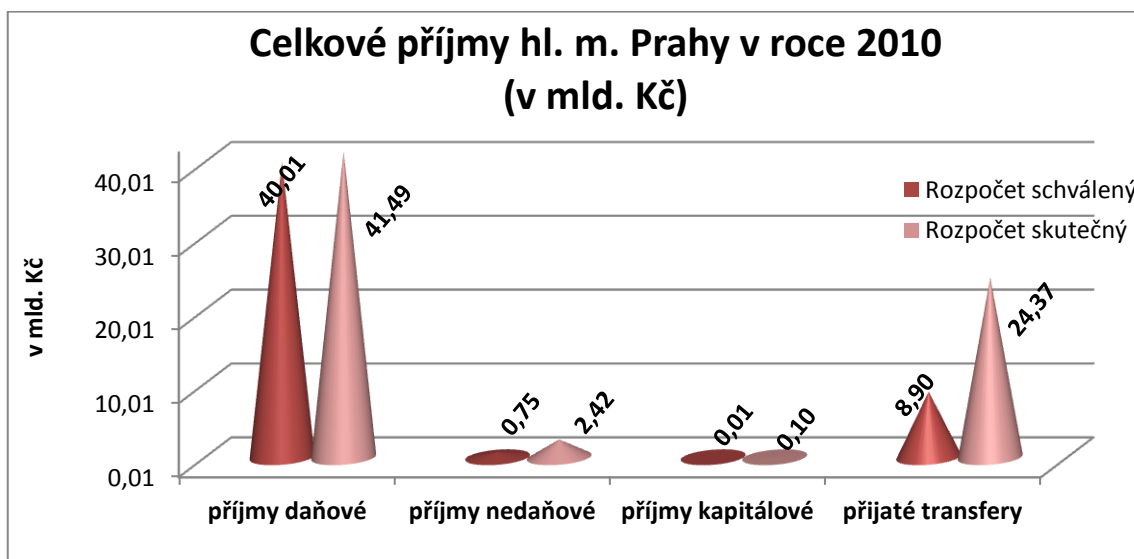
V oblasti Městské infrastruktury byl přijat investiční transfer na Protipovodňová opatření na ochranu hl. m. Prahy. Výdaje v této kapitole pro tento rok byly rozpočtovány na částku 3,53 miliard Kč. V kapitole Školství, mládeže a samosprávy byly kapitálové výdaje čerpány ve výši 2,53 miliard Kč. Jednalo se o dotace poskytnuté jednotlivým školským zařízením na opravy [15].

4.3 Rozpočtová skladba hl. m. Prahy v roce 2010

Rozpočet hl. m. Prahy byl sestaven ve vazbě na zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, na zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů a vyhlášku č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě. Sestavován a schvalován byl Zastupitelstvem hl. m. Prahy již v první polovině roku 2009, kdy byly zhodnoceny požadavky po stránce výdajové s možnostmi příjmovými. Návrh rozpočtu byl odsouhlasen usnesením Rady hlavního města Prahy č. 1784 ze dne 1. 12. 2009, téhož dne byl i zveřejněn v tiskové podobě.

V následujícím grafu je zobrazeno druhové plnění příjmů hl. m. Prahy pro rok 2010, kdy schválený rozpočet tohoto období po příjmové stránce byl 49,673 miliard Kč a skutečné příjmy dosáhly výše 68,366 miliard Kč (navýšení o 37 %), a to zejména díky nárůstu přijatých transferů [16].

Graf č. 8: Celkové příjmy hl. m. Prahy v roce 2010

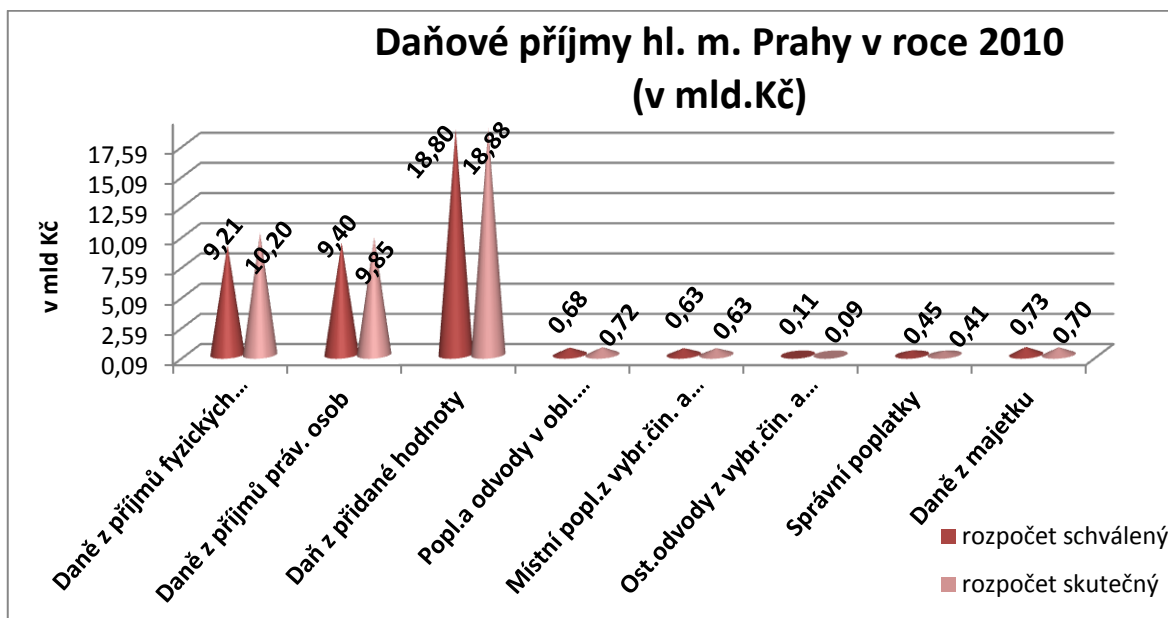
Zdroj: [16]

Nejvýznamnější položkou příjmů byly příjmy daňové, které tvořily téměř 61 % ze všech vybraných příjmů.

Podrobné členění jednotlivých daňových příjmů za rok 2010 je uvedeno v grafu níže.

Daňové příjmy schválené byly ve výši 40,012 miliard Kč, skutečně vybrané příjmy však byly vyšší – vyšplhaly se na částku 41,49 miliard Kč.

Graf č. 9: Daňové příjmy hl. m. Prahy v roce 2010

Zdroj: [16]

Největší položkou, kterou tvoří daňové příjmy, je odvedená daň z přidané hodnoty, celkově za rok 2010 bylo odvedeno do rozpočtu hl. města Prahy 18,883 miliard Kč. Pro srovnání – za rok 2009 bylo vybráno 17,722 miliard Kč. Vzhledem k tomu, že od 1. 1. 2010 došlo ke změně sazeb DPH, a to jak u sazby snížené o 1 % nahoru, tak i u sazby základní ke zvýšení o 1 %, je nárůst vybrané částky DPH zřejmý. Daň z příjmů fyzických osob, jejíž sazba za rok 2010 činila 15 %, byla druhým největším příjmem rozpočtu. Do pražského rozpočtu přinesla částku 10,202 miliard Kč. Na dani z příjmů fyzických osob se vybralo oproti roku 2009 o 848,48 milionů Kč více, rozpočet schválený počítal s výběrem 9,21miliard Kč, skutečnost byla o více než 1 miliardu vyšší. Třetím, velmi podstatným příjmem, je vybraná daň z příjmů právnických osob. Odvod daně z příjmů právnických osob do rozpočtu byl stanoven na 9,4 miliard Kč, vybrána byla částka o 447,87 milionů Kč vyšší. Avšak proti roku 2009 bylo na dani z příjmů právnických osob vybráno méně. Za rok 2010 bylo vybráno 9,848 miliard Kč, což proti roku 2008 znamenalo pokles více jak 4 miliardy korun. Postupné snižování daně z příjmů právnických osob, která v roce 2008 dosahovala výše 21 % a v roce 2010 se snížila na 19 %, vedlo i k nižšímu příjmu

částky do rozpočtu hlavního města Prahy. Dalšími dílčími příjmy v celkové výši 2,61 miliard Kč byly daně z majetku (ve výši 733,08 milionů Kč), poplatky a odvody v oblasti životního prostředí (680,14 milionů Kč), místní poplatky z vybrané činnosti a služeb (634,612 milionů Kč), ostatní odvody z vybrané činnosti a služeb (108,665 milionů Kč) a správní poplatky (449,500 milionů Kč). Přesto však došlo k meziročnímu nárůstu o 4,85 % u celkových daňových příjmů vybraných do rozpočtu hl. m. Prahy [15], [16].

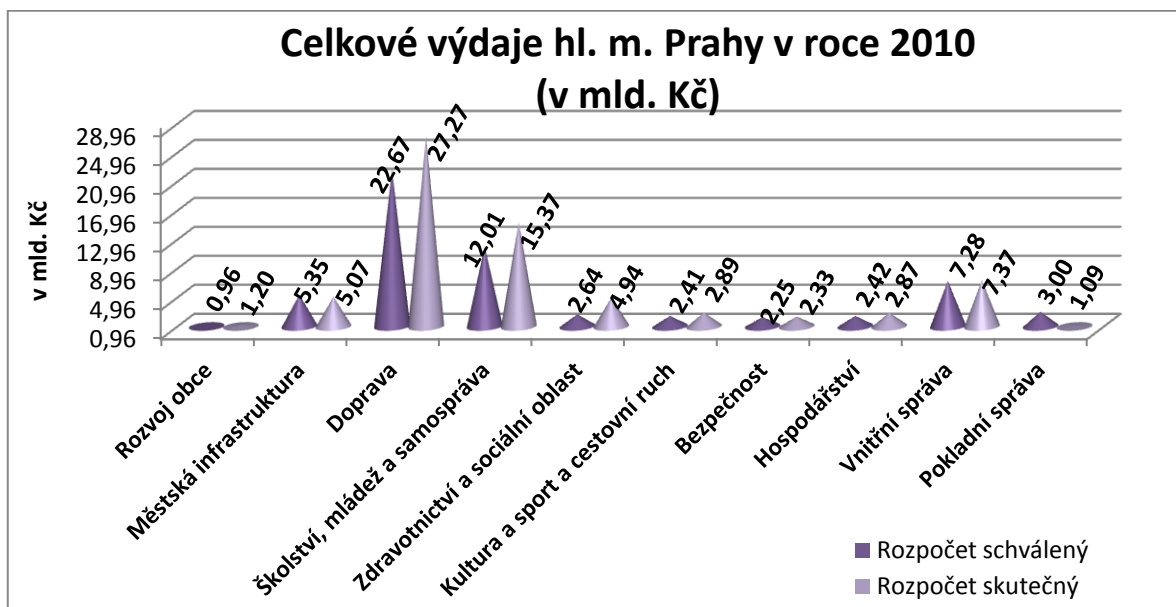
Nedaňové příjmy byly schváleny ve výši 751,13 milionů Kč, vybráno bylo 3x více, celkově 2,418 miliard Kč. Největší položkou byly příjmy z úroků a realizace finančního majetku, a to 1,27 miliard Kč, přesto bylo vybráno proti roku 2009 méně – o částku 321,82 milionů Kč [16].

Na kapitálových příjmech město Praha vybralo 97,371 milionů Kč, z nichž většina se týkala investičních darů fyzických a právnických osob – ostatní kapitálové příjmy. Příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů přispěly do rozpočtu částkou 28,549 milionů Kč a proti roku 2009 byl zaznamenán nárůst o 26,549 milionů Kč [16].

Po daňových příjmech byly druhou nejvýznamnější složkou přijaté transfery. Schválený rozpočet počítal s příjmem z převodů z vlastních fondů hospodářské činnosti ve výši 7,769 miliard Kč, vybráno bylo o 818,752 milionů Kč více. Neinvestiční transfery ze státního rozpočtu prostřednictvím Ministerstva financí činily pro rok 2010 13,062 miliard Kč – proti roku 2009 nárůst téměř o 5 %. Na sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 dostalo hl. m. Praha částku 1,532 miliard Kč, na výdaje spojené s volbami do Parlamentu České republiky 31 milionů. Pro oblast neinvestičních transferů od obcí byly přijaté dotace ve výši 10,155 milionů Kč, schválený rozpočet počítal s 3,256 milionů Kč. Rozdíly mezi schváleným a skutečným rozpočtem byly způsobeny u investičních fondů vzhledem k nedočerpání rozpočtových částek u akcií, na které byly otevřeny limity u peněžních ústavů. Nejvýznamnější položkou v rámci upraveného rozpočtu byl transfer výdajů na vzdělání, a to ve výši 7,40 miliard Kč [16].

Hl. m. Praha pro rok 2010 rozpočtovala výdaje v jednotlivých kapitolách v následujícím složení:

Graf č. 10: Celkové výdaje hl. m. Prahy v roce 2010

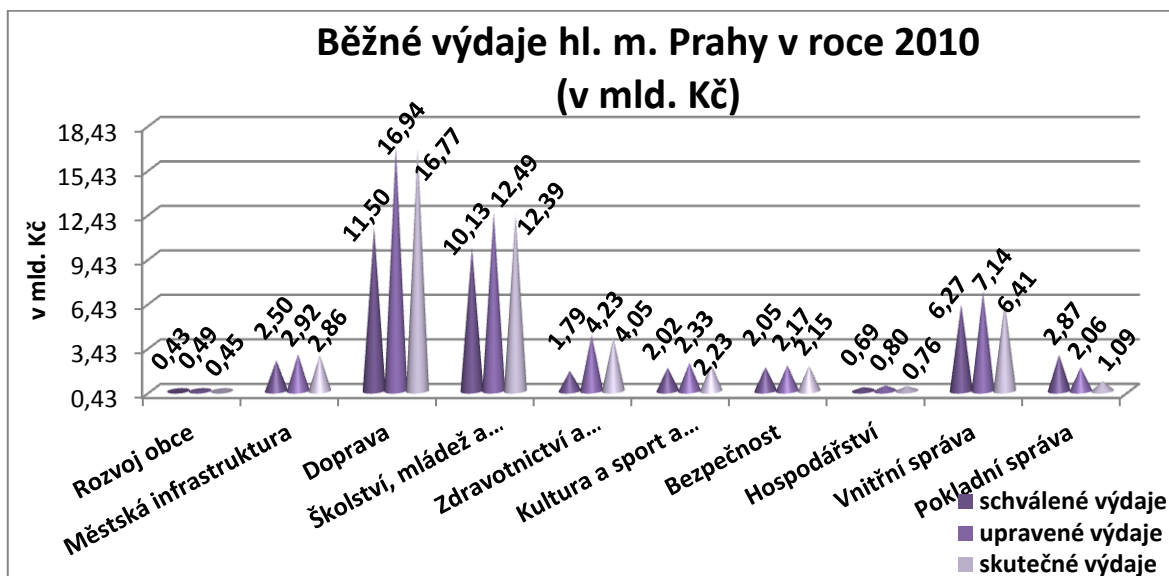
Zdroj: [16]

Výdajová stránka rozpočtu hl. m. Prahy byla rozpočtována na 60,992 miliard Kč, schodek rozpočtu hlavního města byl schválen na 11,319 miliard Kč. Skutečné výdaje k 31. 12. 2010 však byly navýšeny o 9,407 miliard Kč, a to vzhledem k růstu výdajů v oblasti dopravy, přesná výše celkových výdajů byla 70,398 miliard Kč [16].

Po obdržení transferů ze státního rozpočtu na konci roku 2010 došlo k navýšení příjmů, a proto schodek, se kterým v roce 2010 hl. m. Praha hospodařila, činil 2,033 miliard Kč. Lze tedy konstatovat, že poskytnutí transferů je pro město důležitým finančním zdrojem, neboť jinak by se metropole potýkala v roce 2010 s dluhem ve výši 17,496 miliard Kč.

Výdaje rozdělujeme na běžné a kapitálové výdaje, které dále dělíme na jednotlivé kapitoly. Členění běžných výdajů a kapitálových výdajů na jednotlivé kapitoly je uvedeno níže:

Graf č. 11: Běžné výdaje hl. m. Prahy v roce 2010

Zdroj: [16]

Běžné výdaje byly schváleny ve výši 40,271 miliard Kč, skutečnost k 31. 12. 2010 byla vyšší o téměř 9 miliard korun. Důvodem pro navýšení výdajů o více jak 18 % bylo zvýšené vydání peněžních prostředků v kapitole 3 – Doprava, kde přes 250 milionů Kč bylo vydáno na údržbu chodníků, dalších 100 milionů Kč za údržbu zeleně v rámci projektu „čistě a zelené Prahy“ [16].

V kapitole č. 1 – Rozvoj obce došlo k navýšení příjmů o 13,874 milionů Kč na 447,6 milionů Kč. Výdaje souvisejí s investiční výstavbou, zejména s výdaji na geometrické plány, ostrahu rozestavěných, dokončených staveb a na opravu dokončených a zkolaudovaných staveb. Částka 2,862 miliard Kč byla vydána v kapitole č. 2 – Městská infrastruktura, největší částka z běžných výdajů byla poskytnuta na provoz Botanické zahrady a Zoologické zahrady hl. m. Prahy. Přes 950 milionů Kč činily náklady na sběr a svoz komunálního odpadu, odstraňování nebezpečného odpadu a prevence vzniku odpadů hl. m. Prahy a financování sběrných odpadů. Kapitola 3 – Doprava byla tradičně nejvíce výdajově objemová, výdaje dosáhly výše 16,769 miliard Kč. Schválený rozpočet v této oblasti počítal s částkou o téměř 5 miliard nižší. Důvodem pro navýšení běžných výdajů

byla zvýšená kompenzace Dopravnímu podniku hl. m. Prahy, zejména z důvodu obnovy vozového parku [16].

Druhým nejvyšším běžným výdajem v roce 2010 byla oblast Školství, mládeže a samosprávy – kapitola č. 4, nejvíce výdajů tvořily přímé náklady na vzdělávání a náklady pro provoz škol a školských zařízení na území hl. m. Prahy [16].

V kapitole č. 5 – Zdravotnictví a sociální oblast bylo vydáno 4,054 miliard Kč, schválený rozpočet předpokládal s výdajem pouze ve výši 1,791 miliard Kč. Výdaji byly kryty zejména úkony spojené s výkonem státní správy v oblasti sociální a dále pak s výdaji k zajištění činností Odboru sociální péče hl. m. Prahy [16].

V kapitole č. 6 – Kultura a sport a cestovní ruch byly výdaje 2,228 miliard Kč, z čehož největší výdaj tvořil neinvestiční příspěvek kulturním organizacím. Výdaje v kapitole č. 7 – Bezpečnost byly schváleny v částce 2,055 miliard Kč, skutečné výdaje byly vyšší o 99,79 milionů Kč. Tvořeny byly zejména výdaji na zajištění Městské policie hl. m. Prahy, mzdových prostředků a provozních výdajů, dále pak zajištění kamerového bezpečnostního systému a na výdaje Správy služeb hl. m. Prahy (protipovodňová opatření, zajištění odtahové služby) [16].

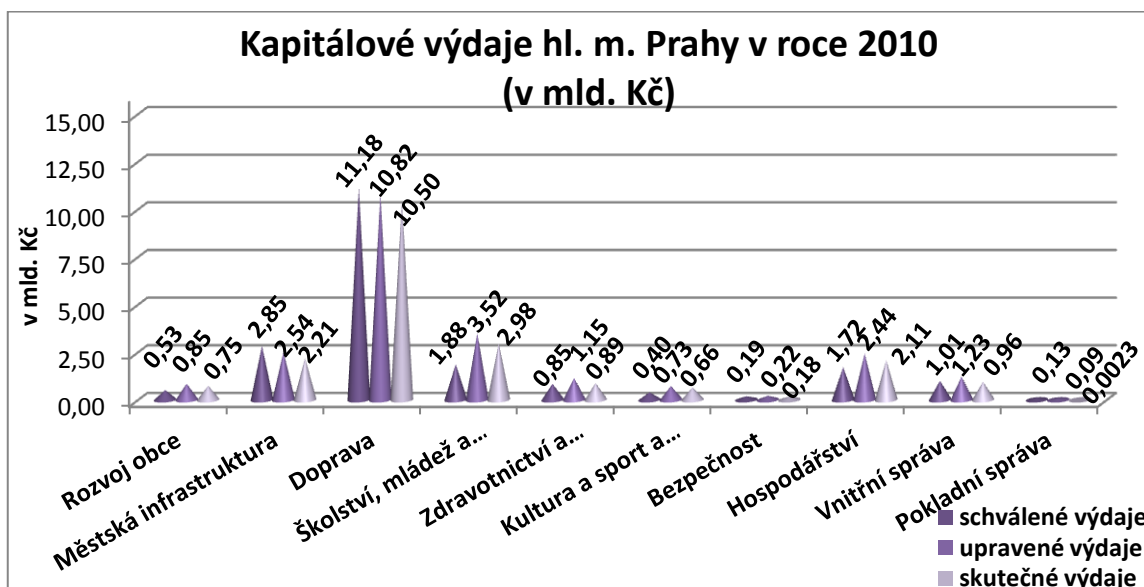
V kapitole č. 8 – Hospodářství výdaje oproti ostatním výdajovým kapitolám tak vysoké nebyly, činily 758,214 milionů Kč. Největší výdajovou položkou bylo v tomto případě financování veřejného osvětlení, které je smluvně zajišťováno firmou ELTODO – CITELUM, s. r. o. [16].

Třetím nejvyšším běžným výdajem v roce 2010 byla oblast Vnitřní správy – kapitola č. 9, kde výdaje přesáhly částku 6 miliard korun. Financováno bylo zajištění provuzoschopnosti, funkčnosti a technického zajištění objektů, údržby, opravy, úhrady nájemného a energií. Dále oblast Vnitřní správy zastřešovala odbor informatiky. Významnou položkou běžných výdajů v této oblasti tvořily náklady na Odbor kanceláře ředitele Magistrátu hl. m. Prahy.

V kapitole č. 10 – Pokladní správa rozpočet schválený počítal s výdajem téměř 3 miliardy korun, skutečné výdaje byly nižší, a to 1,091 miliard Kč [16].

Rozdělení kapitálových výdajů v roce 2010 bylo následující:

Graf č. 12: Kapitálové výdaje hl. m. Prahy v roce 2010

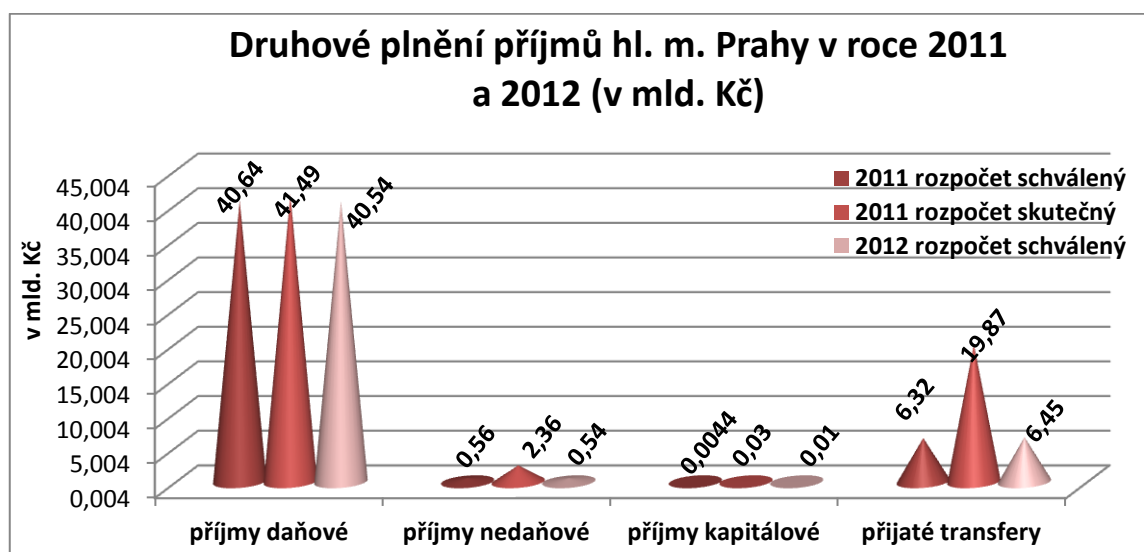
Zdroj: [16]

Kapitálové výdaje byly schváleny ve výši 20,721 miliard Kč, ke konci roku byl rozpočet navýšen o 2,87 miliardy Kč na konečnou částku 21,231 miliard Kč. Jak je vidět na grafu uvedeném výše, nejvyšší plnění bylo zaznamenáno opětovně v kapitole Doprava (přes 50 % z celkových kapitálových výdajů), kde výdaje činily 10,5 miliardy Kč a byly určeny na pokračování výstavby např. tunelového komplexu Blanka či počínající výstavbě nového úseku trasy metra A. V obou případech se jedná o zásadní investiční výstavby pro dopravu v metropoli. V porovnání s rokem 2009 a vzhledem k finanční možnosti města však došlo k poklesu o 2,55 miliardy Kč. Vyšší plnění výdajů bylo rovněž zaznamenáno v kapitole Školství, mládež a samospráva, kde výdaje činily 2,98 miliardy Kč a byly přerozděleny na vzdělávání a tělovýchovu. Na oblast Městské infrastruktury byly schváleny výdaje ve výši 2,206 miliard Kč, největší část ze schválených výdajů putovala na ochranu životního prostředí. Výdaje v kapitole Hospodářství byly nejvyšší v oblasti bydlení, komunálních službách a územním rozvoji – na tuto oblast byly schváleny výdaje ve výši 2,11 miliard Kč. Oproti schválenému rozpočtu byly skutečné výdaje nižší a lze tedy říci, že metropole čerpala výdaje úsporněji, než jak předpokládala [15],[16].

4.4 Rozpočtová skladba hl. m. Prahy v roce 2011 a schválený rozpočet pro rok 2012

Schválené příjmy pro rok 2011 byly ve výši 47,523 miliard Kč, skutečně vybrané příjmy v tomto roce činily 63,752 miliard Kč. Došlo k výraznému navýšení v oblasti přijatých transferů. Pro rok 2012 byl rozpočet schválen Zastupitelstvem hl. m. Prahy dne 15. 12. 2011 s celkovým objemem příjmů ve výši 47,550 miliard Kč [17],[19].

Graf č. 13: Druhovému plnění příjmů hl. m. Prahy v roce 2011 a 2012

Zdroj: [17], [19]

Daňové příjmy byly nejvýznamnější položkou v rozložení příjmů, pro rok 2011 byly schváleny ve výši 40,64 miliard Kč, v průběhu roku byly upraveny a navýšeny na 41,58 miliard Kč a skutečně vybrané daňové příjmy byly ke konci roku v částce 41,49 miliard Kč. Největším daňovým příjmem v tomto roce byla vybraná daň z přidané hodnoty, která se na celkových daňových příjmech podílí 46,9 %, vybraná částka ke konci roku činila 19,47 miliard Kč a oproti roku 2010 došlo ve výběru této daně ke zvýšení. Výběr daní z příjmů fyzických i právnických osob byl dalším velmi významným příjmem rozpočtu. Z daně z příjmů fyzických osob bylo vybráno 10,1 miliard Kč, sazba daně zůstává neměnná, tedy 15 %. Daň z příjmů právnických osob přinesla do rozpočtu hl. m. Prahy částku 9,3 miliard Kč, sazba daně pro tento rok činila 19% [17], [19].

Pro rok 2012 počítá schválený rozpočet s výběrem daňových příjmů ve výši 40,54 miliard Kč. Příjmy nedaňové tvořily v roce 2011 pouze zlomek z celkových příjmů, rozpočtovány byly ve výši 558 milionů Kč, skutečně vybrané příjmy dosáhly částky 2,36 miliard Kč, na celkových příjmech se podílely 3,7 %. Důvodem pro navýšení byl vyšší výběr příjmů z úroku a realizace finančního majetku, a to v částce 1,31 miliard Kč. Schválený rozpočet na rok 2012 očekává výběr nedaňových příjmů v částce 540 milionů Kč [17],[19].

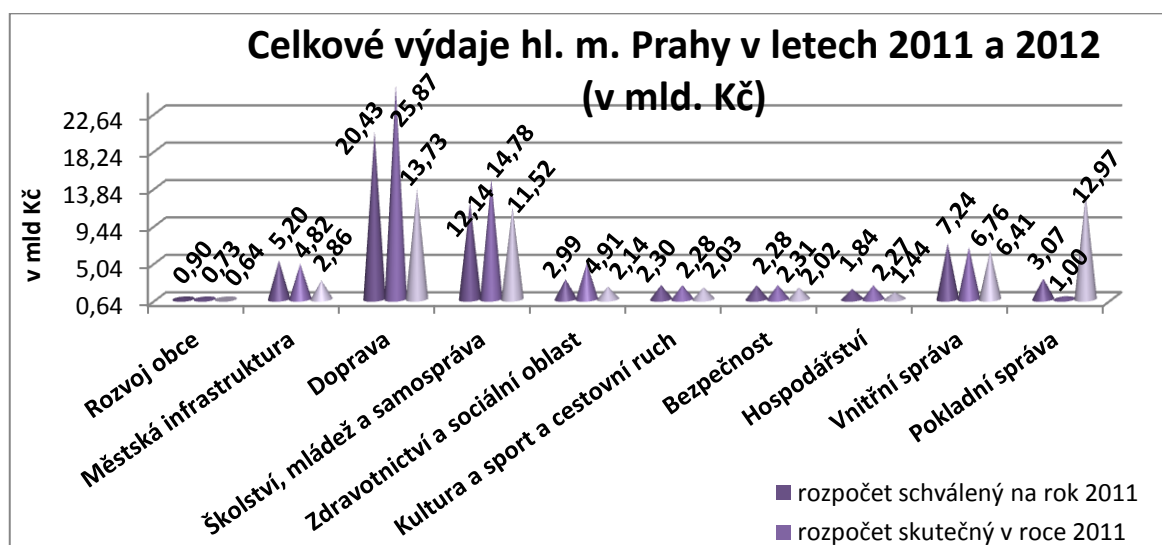
Rozpočet kapitálových příjmů byl schválen v částce 4,36 milionů Kč, vybráno a do městského rozpočtu bylo odevzdáno ke konci roku 33,43 milionů Kč. Ani v roce 2012 se neočekává výběr kapitálových příjmů vyšší, schválený rozpočet počítá s částkou 13,080 milionů Kč a hlavním kapitálovým příjmem jsou investiční dary od fyzických osob a právnických osob [17],[19].

V oblasti transferů pro rok 2011 došlo k navýšení z původních schválených 6,24 miliard Kč na 19,87 miliard Kč. K navýšení došlo díky neinvestičnímu transferu ze státního rozpočtu. Nejvyšším neinvestičním transferem byly přímé náklady na vzdělávání (7,35 miliard Kč), dále dotace pro soukromé školy ve výši 1,050 miliard Kč. Investiční transfery byly poskytnuty Státnímu fondu dopravní infrastruktury ve výši 917 milionů Kč, Ministerstvu pro místní rozvoj ve výši 1,026 miliard Kč a dalším ministerstvům. Celková výše neinvestičních a investičních transferů v roce 2011 činila 13,91 miliard Kč. V porovnání s rokem 2012 schválený rozpočet počítá s přijatými transfery ve výši 6,45 miliard Kč, z toho nevyšší položku tvoří převody z vlastních fondů hospodářské činnosti, a to ve výši 5,48 miliard Kč [17],[19].

V následujícím grafu jsou znázorněny celkové výdaje v roce 2011 a schválený rozpočet výdajů pro rok 2012 pro město Prahu jako celek. Celkové výdaje v roce 2011 činily ve schváleném rozpočtu 58,39 miliard Kč, skutečná výše celkových výdajů na konci roku 2011 však byla vyšší, a to v částce 65,723 miliard Kč. K navýšení došlo jak u běžných výdajů – o 4,9 miliard Kč, tak i kapitálové výdaje byly navýšeny oproti původnímu rozpočtu, a to o 6,14 miliard Kč. Navýšení celkových nákladů tak činí 16,8 %.

Na rok 2012 byly schváleny výdaje o objemu 55,77 miliard Kč, z toho běžné výdaje tvoří většinu – rozpočtovány jsou v částce 41,34 miliard Kč, kapitálové výdaje v částce 14,54 miliard Kč. Lze říci, že v porovnání s předchozími lety je vidět postupná tendence ve snižování celkových nákladů. Přesto v porovnání s příjmy schválenými na rok 2012 bude hl. m. Praha opětovně hospodařit se schodkovým rozpočtem, plánovaná výše schodku byla schválena na částku 8,22 miliard Kč. Schodek bude vykryt ve třídě 8 – financování, kde bude do příjmů města promítnuta poskytnutá dotace ze státního rozpočtu. Nejvyšší státní dotace poputuje do školství, a to ve výši 7,35 miliard Kč [18],[19].

Graf č. 14: Celkové výdaje hl. m. Prahy v letech 2011 a 2012

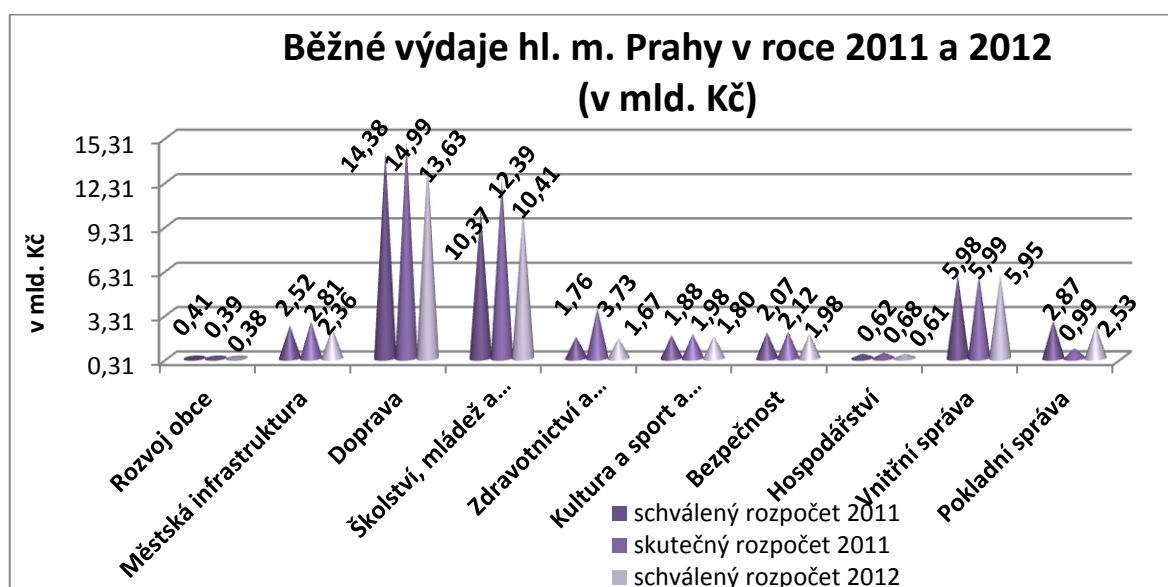
Zdroj: [18],[19]

Z celkových výdajů bylo v roce 2011 nejvíce vydáno v oblasti Dopravy, oproti schválenému rozpočtu byly výdaje navýšeny o 5,44 miliard Kč. Rozpočet schválený pro rok 2012 předpokládá, že výdaje za oblast Dopravy budou ve výši 13,73 miliard Kč, tedy proti roku 2011 nižší o 6,7 miliard Kč. Celkové výdaje v oblasti Školství, mládeže a tělovýchovy

byly v roce 2011 rozpočtovány ve výši 12,14 miliard Kč, skutečné výdaje byly vyšší a čerpání dosáhlo výše 14,78 miliard Kč. Rozpočet celkových nákladů v roce 2012 pro oblast vzdělávání vyčlenil částku 11,52 miliard Kč. Vysoké výdaje byly schváleny v oblasti Pokladní správy v roce 2012, a to částka 12,97 miliard Kč, jedná se o účelové rezervy – nerealizované převody peněžních prostředků z roku 2011. Oproti předchozím letům jde o navýšení, v roce 2011 byl skutečný rozpočet Pokladní správy na miliardu Kč [18],[19].

Pro lepší vypovídací schopnost v oblasti výdajů, jsou v následujících dvou grafech výdaje rozděleny na běžné a kapitálové výdaje, uváděné vždy v miliardách Kč.

Graf č. 15: Běžné výdaje hl. m. Prahy v roce 2011 a 2012

Zdroj: [18],[19]

Běžné výdaje byly v roce 2011 rozpočtovány ve výši 42,85 miliard Kč, skutečné výdaje na konci roku byly 47,74 miliard Kč. Důvodem pro navýšení téměř 4,9 miliard bylo zvýšené plnění v oblasti Školství, mládeže a samosprávy (o 2,02 miliard Kč), ale také v oblasti Zdravotnictví a sociální péče (zvýšení výdajů o 1,97 miliard Kč). Naopak pokles oproti schválenému rozpočtu byl zaznamenán v oblasti Pokladní správy – došlo ke snížení běžných výdajů o 1,88 miliard Kč, a to z důvodu rozpuštění neinvestiční rezervy s převodem do roku 2012 [18].

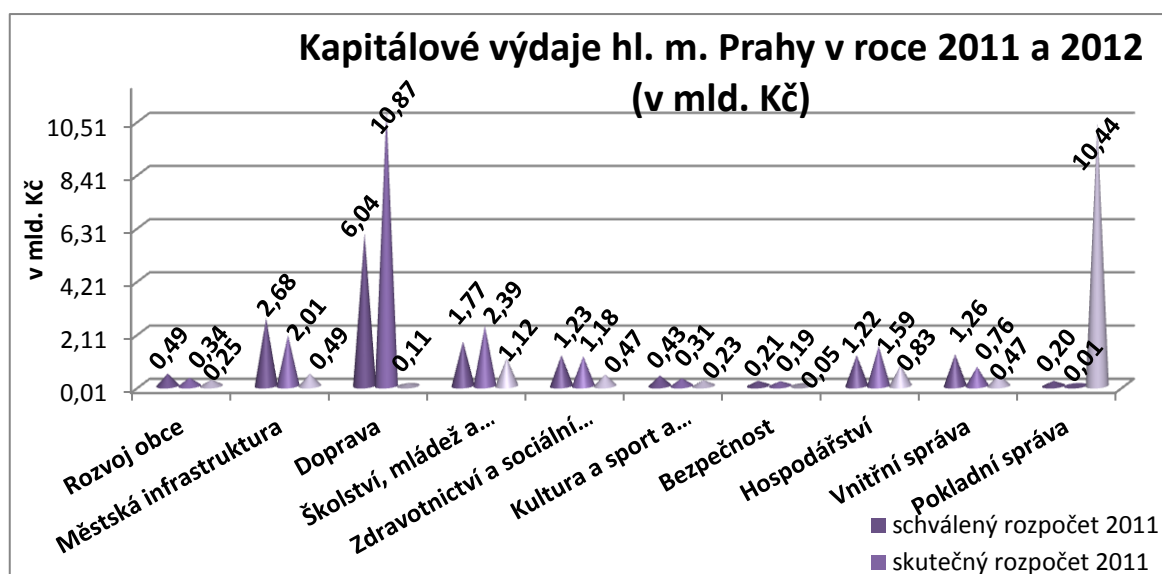
V roce 2012 je schválený rozpočet běžných výdajů nižší – předpokládá částku 41,31 miliard Kč. Nejvyšší plnění je opakovaně, stejně jako v letech předchozích, v kapitole Dopravy, schválený rozpočet počítá s výdajem ve výši 13,63 miliard Kč (z rozpočtu celkových běžných výdajů tato částka představuje téměř 33 %) [19].

Výdajový rozpočet, který byl schválen na oblast Školství, mládeže a samosprávy v roce 2012, byl ve výši 10,41 miliard Kč, proti roku 2011 by se tak jednalo o úsporu 1,98 miliard Kč. Skutečný rozpočet v roce 2011 vydal za oblast Školství 12,39 miliard Kč. Navyšování v roce 2011 byly rovněž výdaje v oblasti Zdravotnictví a sociální péče, z původního schváleného rozpočtu 1,76 miliard Kč došlo k navýšení na 3,73 miliard Kč a důvodem byla vyšší spotřeba v oblasti dávek a podpor v sociálním zabezpečení. V roce 2012 by oblast Zdravotnictví měla spotřebovat částku 1,67 miliard Kč. Vyšší plnění je rovněž vidět v kapitole Vnitřní správa, v roce 2011 byly výdaje ve výši 5,99 miliard Kč a tyto finanční prostředky byly využity ve státní správě, územní samosprávě, bydlení a komunálních službách. Pro rok 2012 se předpokládá čerpání v částce 5,95 miliard Kč. Oblast Bezpečnosti v roce 2011 spotřebovala výdaje v částce 2,12 miliard Kč, peněžní prostředky putovaly hlavně na činnost Městské policie hl. m. Prahy. V roce 2012 se očekávají výdaje v podobné výši, schválený rozpočet počítá s částkou 1,98 miliard Kč. Na Kulturu, sport a cestovní ruch činily výdaje v roce 2011 1,98 miliard Kč, schválené výdaje byly nižší o 1,1 milionu Kč a použity byly na granty v oblasti kultury, kulturní akce s partnerstvím hl. m. Prahy a na víceleté granty. Pro letošní rok 2012 se výdaje očekávají nižší, a to v částce 1,79 miliard Kč [18],[19].

Rozpočet kapitálových výdajů pro rok 2011 byl schválen v částce 15,54 miliard Kč, v průběhu roku byly výdaje navýšeny až k částce 21,676 miliard Kč, na konci roku však skutečné výdaje činily 19,64 miliard Kč. Důvodem pro snížení byly nepříznivé klimatické podmínky a bylo tak možné vykonávat stavební činnost pouze omezeně. V roce 2012 byl rozpočet kapitálových výdajů schválen ve výši 14,45 miliard Kč [18],[19].

V grafu níže jsou znázorněny kapitálové výdaje hl. m. Prahy v roce 2011, a to jak schválený rozpočet, tak i skutečné výdaje, kterých bylo dosaženo.

Graf č. 16: Kapitálové výdaje hl. m. Prahy v roce 2011 a 2012

Zdroj: [18],[19]

K největším změnám v navýšení rozpočtu v roce 2011 došlo v oblasti Dopravy, z původních 6,04 miliard Kč byly výdaje navýšeny na 10,87 miliard Kč, a to z důvodu realizace výstavby metra trasy A Dejvice – Motol a oprav tramvajových tratí na území hlavního města Prahy. Prodloužení trasy metra A je významnou investicí z hlediska dopravy v západní části metropole. K vyššímu plnění došlo i v oblasti Školství, mládeže a samosprávy z původních 1,77 miliard Kč došlo k navýšení na 2,39 miliard Kč. Nepatrné zvýšení bylo zaznamenáno i v oblasti Hospodářství, a to z důvodu výstavby plaveckého areálu Šutka, schválený rozpočet předpokládal výdaje ve výši 1022 miliard Kč, navýšení bylo o 0,37 miliard Kč.

Ostatní výdajové kapitoly však v roce 2011 zaznamenaly úsporu oproti schválenému rozpočtu. Úspora přes půl miliardy byla v kapitole Městské infrastruktury, a to z důvodu převodu nevyčerpaných finančních prostředků do dalšího roku. Obdobně tomu bylo i v oblasti Vnitřní správy, kdy došlo k převodu peněžních prostředků do dalšího roku z důvodu odkladu plánovaných oprav [18].

Nejvyšší kapitálové výdaje v roce 2012 jsou očekávány v kapitole Pokladní správy, a to ve výši 10,44 miliard Kč. Jedná se o převod peněžních prostředků z roku předchozího. V oblasti Školství se očekávají výdaje v částce 1,117 miliard Kč a kapitola Hospodářství je rozpočtována v částce 0,829 miliard Kč. U zbývajících kapitol se jedná o výdaje nepřesahující částku 0,5 miliardy Kč [19].

Plnění rozpočtů za jednotlivé roky po příjmové a výdajové stránce je popsáno a zhodnoceno v kapitole Plnění rozpočtů hl. m. Prahy v letech 2009 – 2012.

4.5 Doprava hl. m. Prahy

Nejvyššími běžnými, ale i investičními výdaji, se kterými metropole v rozpočtu každoročně hospodařila, byly výdaje určené k zajištění dopravy v hlavním městě Praze. Běžné výdaje slouží zejména k zajištění přímých nákladů, tedy k opravě vozového parku, spotřeby pohonných hmot či k zajištění personálních nákladů. Kapitálové výdaje v tomto období byly vyčleněny pro výstavbu důležitých „dopravních“ plánů, kterými jsou pokračující práce na tunelovém komplexu Blanka pro odlehčení a lepší spojení dopravy v severozápadní části metropole či započatá výstavba prodloužení trasy metra A, která zajistí lepší obsluhovatelnost v západní části hlavního města a lepší dostupnost na letiště.

Veřejná doprava v metropoli je zajišťována Dopravním podnikem hl. m. Prahy, akciová společnost. Dopravní podnik hl. m. Prahy byl založen dne 11. 7. 1991. Základní kapitál činí 30,726 miliard Kč. V roce 2011 bylo v evidenčním stavu Dopravního podniku hl. m. Prahy zaměstnáno 10 743 zaměstnanců, v roce 2009 zaměstnával Dopravní podnik 11 057 zaměstnanců [20],[21],[22].

Generální ředitelkou pověřenou řízením je v současné době Bc. Magdalena Češková. V roce 2011 byl pověřen řízením Ing. Jaroslav Stůj, MBA [22].

V současné době nejrychlejší způsob dopravy v metropoli je zajišťován pomocí **metra**. Tato páteřní síť městské hromadné dopravy přepraví denně více jak milion cestujících a patří mezi sedmé nejvytíženější metro v Evropě. V provozu jsou 3 linky metra, a to linka A, B, C s celkovým počtem stanic 57 a v délce 59,4 km. Tento stav je neměnný ode dne 8. 5. 2008, kdy byly otevřeny nově 3 stanice metra na trase C – Střížkov, Prosek a Letňany a odlehčily tak přeplněné autobusové dopravě v severní části Prahy. Na konci roku 2011 na 34 stanicích bylo možno vstupovat do metra veřejnými osobními výtahy, šikmými plošinami nebo přímými bezbariérovými vstupy. Inventurní vozový park metra ke konci roku 2011 tvořilo dohromady 738 vozidel, v roce 2010 disponoval 714 vozidly. [22],[23].

Autobusová síť v roce 2011 byla zajišťována pomocí 114 denních městských linek (proti roku 2010 došlo ke snížení o 4 denní městské linky) a 17 příměstských linek. V provozu bylo 18 školních autobusů přepravujících děti do školy. V nočních hodinách byla doprava zajišťována 15 nočními linkami, v roce 2010 bylo cestujícím k dispozici 16 nočních linek

autobusů. Dopravní podnik disponuje nízkopodlažními autobusy, které jsou nasazovány do provozu na 109 garantovaných městských linek. Dále jsou v provozu tzv. midibusy a kloubové nízkopodlažní autobusy. Vozový park autobusů ke konci roku 2011 čítal 1 283 autobusů, z toho 424 autobusů kloubových. V roce 2010 disponoval Dopravní podnik 1 144 vozy [21],[22].

Povrchová doprava je dále zajišťována pomocí **tramvají**. V roce 2011 došlo k výraznému nárůstu vypravování nízkopodlažních tramvají, nasazovány byly na vybrané spoje celkem na 21 linek, což oproti roku 2009 znamená nárůst o další 2 linky. Vozový tramvajový park ke konci roku 2011 tvořilo celkem 972 vozů, nárůst v počtu nových tramvají proti roku 2009 byl o 18 vozů [20],[21],[22]. V roce 2011 byla otevřena nová tramvajová trať v Podbabě v délce 260 m, od které byla očekávána zejména možnost přestupu na vlakovou dopravu. Leč na výstavbu vlakové zastávky chybí městu potřebné peníze, a tak nejbližší vlaková zastávka je stále v Bubenči. Dle rozhodnutí městské části Prahy 6 došlo k zúžení vjezdu na kruhový objezd z ulice Jugoslávských partyzánů na Vítězném náměstí a v ranní špičce se tak autobusová doprava stala téměř nepoužitelnou. Prodloužená tramvajová trať do Podbavy tak místo přestupu na vlakové spojení slouží jako přestupní bod k dojezdu na metro Dejvická.

Kvalita poskytovaných služeb městské hromadné dopravy je garantována:

- ✓ **přesností provozu**, která značí přesnost a spolehlivost dopravy s dodržováním jízdních řádů byla v roce 2011 plněna na 90,99 %, v roce 2010 na 89,70 %,
- ✓ **informováním veřejnosti**, tedy poskytováním srozumitelných informací cestujícím ve stanicích metra, se pohybovala v roce 2011 na 99,74 % plnění, v roce 2010 byla nižší – na 98,82 % plnění,
- ✓ **přijetím cestujících** – přístup a jednání provozních zaměstnanců k pasažérům byla na 95,68 % plnění (tj. 90 % cestujících bylo spokojeno se zaměstnanci Dopravního podniku),
- ✓ **stejnokrojem** – 95 % zaměstnanců dbá na nošení stejnokroje a požadavkům na upravenost,

- ✓ **funkčností jízdenkových automatů** – spolehlivost a úplná informovanost s jízdenkovými automaty se v roce 2010 a 2011 přiblížila k 96 % plnění standardu a v provozu bylo 90 % automatů,
- ✓ **dostupností bezbariérových zařízení** – standard kvality v provozní spolehlivosti osobních výtahů, plošin ve stanicích metra byl plněn v roce 2010 na 96,76 % a v roce 2011 na 96,48 %,
- ✓ **dostupností přepravy**, která je cestujícím garantována přístupností stanic metra k přepravě a z dlouhodobého hlediska vykazuje téměř 100 % plnění,
- ✓ **čistotou a vzhledem vozidel** se zaměřuje na vzhled a vnitřní čistotu a tato podmínka byla v roce 2010 plněna z 90,79 % a v roce 2011 z 90,71 % [21], [22].

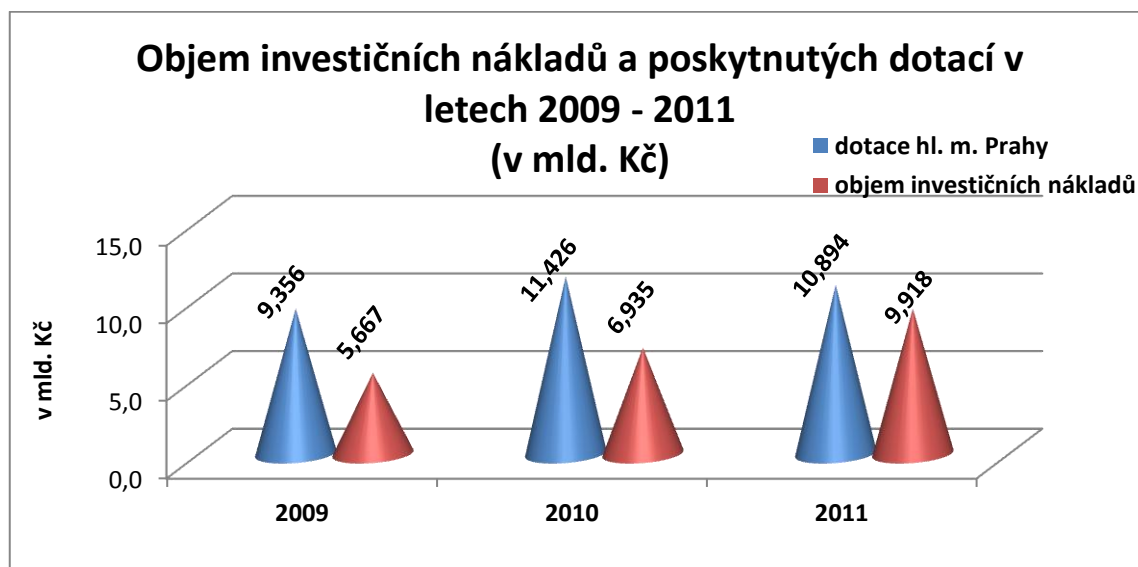
Kvalita poskytovaných služeb Dopravním podnikem na území hlavního města Prahy je na vysoké úrovni a právem se tak může řadit k vyspělým městům v západní Evropě, kde jsou služby na vysoké úrovni. Jízdenkové automaty bych však doporučovala rozšířit více na zastávky povrchové dopravy, aby bylo zamezeno cestování osob na černo a v částech metropole se zvýšením pohybem cizinců bych navrhovala nákup jízdenkových automatů akceptující kreditní karty. Informovanost cestujících ve stanicích metra je masivní a srozumitelná, avšak pouze v českém jazyce. Pro cizince je informovanost dle mého názoru stále nedostatečná, zejména pak v soupravách metra, kde nejsou informováni např. o dlouhodobých výlukách stanic mimo provoz.

Přesnost provozu dle řádu je stoprocentní pouze u metra, v oblastech, kde se Praha potýká s hustým provozem, je přesnost výrazně snižována. Jedním z řešení pro hustý provoz jsou oddělené pruhy vyhrazené pouze autobusům, takových míst v Praze stále přibývá, což přináší vyšší spokojenost cestujících, avšak pro centrum metropole nejsou dostatečně zajištěné. Bohužel, na mnoha místech v Praze z důvodu nedostatku prostoru se jedná i o neproveditelné řešení, takovým příkladem je ulice Jugoslávských partyzánů. Dalším z řešení by mohla být úprava času vyhrazeného k parkování osobním vozidlům ve víceproudujících ulicích tak, aby v ranní a odpolední dopravní špičce byl tento pruh využit pro autobusy, čímž by byla zvýšena kapacita pro MHD a zároveň zachována možnost parkovacího místa pro místní obyvatele ve večerních či víkendových hodinách.

4.5.1 Investiční náklady a poskytnuté dotace v letech 2009 – 2011

Rozpočet hl. m. Prahy vyčlenil Dopravnímu podniku pro rok 2009 dotaci ve výši 9,356 miliard Kč, a to na zajištění provozu veřejné silniční dopravy. V roce 2009 dosáhl Dopravní podnik zisku 7,310 milionů Kč, ze kterého více jak 60 % tvořily tržby z vybraného jízdného. Investice byly rozpočtovány v částce 5,667 miliard Kč, přičemž na obnovu vozového parku byla vyčleněna částka 3,120 miliard Kč. Výstavbě IV. provozního úseku trasy metra C byla vymezena částka 906,856 milionů Kč. Pro rok 2010 byla hl. m. Prahou schválena dotace ve výši 11,426 miliard Kč. Dopravní podnik za sledované období 3 let vykázal nejvyšší zisk v roce 2010, a to v částce 1,354 miliard Kč. Zisk byl převeden do rezervního fondu na krytí neuhrazené ztráty z minulých let. Oproti roku 2009 vzrostl celkový objem investičních nákladů o 1,27 miliard Kč a nejvíce finančních prostředků bylo věnováno obnově vozového parku – 3,457 miliard Kč, na rekonstrukci vozů metra připadlo 2,144 miliard Kč. V tomto roce se začala realizovat výstavba metra A z Dejvické do Motola s vyčleněnou investicí ve výši 1,048 miliard Kč [20],[21],[22].

Graf č. 17: Objem investičních nákladů a poskytnutých dotací

Zdroj: [20], [21], [22]

V roce 2011 Dopravní podnik hospodařil se ziskem 990,350 milionů Kč, náklady, které byly k zajištění závazků schváleny hl. m. Prahou, byly ve výši 10,894 miliard Kč. Na obnovu vozového parku připadá z celkové částky 4,790 miliard Kč. Nejvyšším peněžním

výdajem z celkových nákladů je pokračující výstavba trasy metra A, vyčleněná investice v tomto roce činila 3,44 miliard Kč, z toho dotace poskytnutá ze státního rozpočtu činila 1,8 miliardy Kč [21]. Celkové dokončení a prodloužení trasy metra A mezi stanicemi Dejvická - Motol bude stát metropoli zhruba 19 miliard Kč a předpoklad pro dokončení a zprovoznění tohoto úseku je naplánován na rok 2014. Nový úsek uleví zejména přetížené autobusové dopravě v oblasti Evropské ulice směrem k letišti, která se dennodenně potýká s kolonami popojíždějících aut a umožní pohodlnější cestování metropolí směrem na západ. Tato investiční výstavba je pro metropoli prioritní a její případné zpoždění by se výrazně prodražilo.

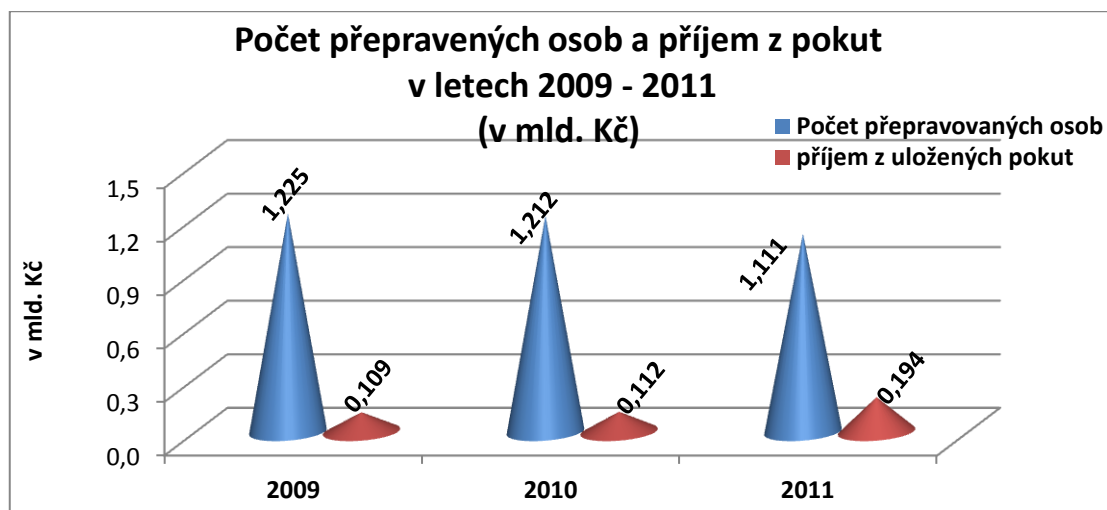
Pro srovnání, dotace, které byly metropoli poskytnuty z rozpočtu hl. m. Prahy, činily v roce 2009 částku 3,335 miliard Kč a vlastní zdroje Dopravního podniku byly ve výši 1,779 miliard Kč. Dotace byla určena zejména na dokončení výstavby 2. části IV. provozního úseku trasy na lince C, která byla otevřena v květnu roku 2008 a díky které se stala severní část metropole snadněji dostupná a autobusová doprava mohla být v těchto místech omezena či přesunuta na jiná problémová místa. V roce 2010 byla Dopravnímu podniku poskytnuta dotace z rozpočtu metropole ve výši 1,120 miliard Kč, neboť vlastní prostředky, kterými Dopravní podnik disponoval, činily 5,691 miliard Kč. Pro rok 2011 byly zdroje Dopravního podniku nejvyšší, hospodařil s vlastními zdroji ve výši 6,553 miliard Kč a poskytnutá dotace hl. m. Prahy tvořila pouze 1,800 miliard Kč. Největší část z investic plynula každoročně na opravu silnic a tramvajových tratí na území hlavního města Prahy a na opravu vozového parku [20],[21],[22].

4.5.2 Tržby z přepravy cestujících a návrh opatření

Rok 2011 zaznamenal pokles v přepravě cestujících, zejména díky tomu, že došlo ke zpětnému výkupu již prodaných kuponů před 1. červencem 2011, kdy došlo ke zdražení jízdného, a to statisticky dostalo snížení v přepravovanosti osob. Přesto došlo k nejvyššímu příjmu na uložených pokutách. Pozitivem a zlepšením pro cestující bylo zavedení nových kategorií jízdenek, které lze koupit pomocí SMS jízdenky – 24 hodinová jízdenka a 3 denní jízdenka [22].

V roce 2010 z celkových uložených 241 722 postihů bylo vybráno 112, 4 mil. Kč a proti roku 2009 došlo ke zvýšení o 3 %. Rok 2011 přinesl do rozpočtu Dopravního podniku 193,6 mil. Kč ze všech uložených pokut kontrolory [21].

Graf č. 18: Počet přepravených osob a příjem z pokut v letech 2009 - 2011

Zdroj: [20],[21],[22]

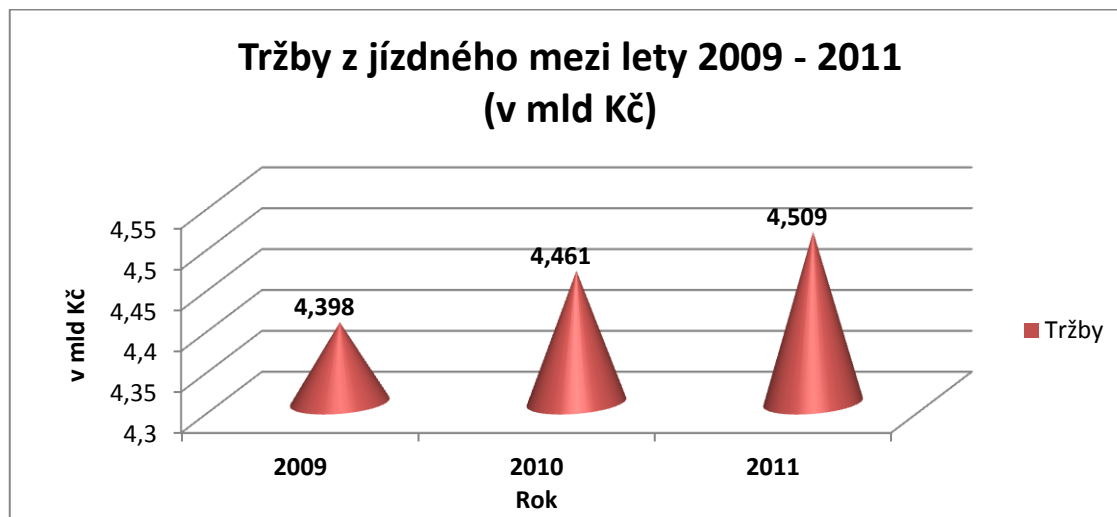
Tržby plynoucí z výběru jízdného byly mezi lety 2009 – 2011 poměrně vyrovnané, docházelo k postupnému nárůstu tržeb, zcela jistým odůvodněním nárůstu tržeb bylo zdražení ceny jízdného. Nejvíce ve sledovaném období 3 let vzrostly tržby z prodeje ročních časových jízdenek, a to o 11,37 % mezi roky 2010 a 2011. Zdražení jízdného proběhlo v roce 2011, od 1. července 2011 podražily jednorázové jízdenky z původních 26 Kč na 32 Kč, poloviční jízdné z 18 Kč na 24 Kč a dále také celodenní jízdenka z původních 100 Kč na 110 Kč. Naopak změnou, kterou pražští radní schválili, bylo

cestování důchodců nad 65 let a mládeže do 15 let zadarmo. Studentské jízdné a 90 denní jízdné zaznamenalo pokles o 14 % v roce 2011 [22].

Tržby z jízdného v roce 2011 byly nejvyšší, avšak počet přepravených osob, i z důvodu zdražení jednorázových jízdenek, poklesl – Dopravní podnik přepravil za sledované období nejméně osob v roce 2011. Plán tržeb přesto překročil hranici 101 % za vybrané jízdné [22].

Zdražení jízdného patří mezi nepopulární opatření, ve srovnání se západními zeměmi však ceny jízdného nejsou stále tak vysoké a k zajištění pravidelného a kvalitního provozu je dle mého názoru toto opatření lepší než případné zrušení autobusových či tramvajových linek či prodloužení intervalu čekání.

Graf č. 19: Tržby z jízdného mezi lety 2009 - 2011

Zdroj: [20],[21],[22]

Po zavedení sporného a mnoha lidmi kritizovaného projektu Opencard na území hlavního města Prahy došlo ke zrušení ročních papírových jízdenek, a to v roce 2009 a jejich prodej byl převeden pouze na zakoupení pomocí Opencardu. Důvodem k tomuto kroku se stal nezájem Pražanů využívat kartu Opencard. Vzhledem k možnosti ve volitelnosti začátku platnosti kuponu, byl zaznamenán nárůst o téměř 50 % z hlediska přepravovaných osob, kteří využívali zvýhodněné jízdné. Nevýhodou, kterou karta Opencard oproti používání klasických papírových kuponů přinesla, bylo zrušení přesahu platnosti kuponů – jeden den dopředu a tři dny po skončení platnosti kuponu, platnost kuponu je tedy striktně vymezena na počet zakoupených dní. Proto bych v oblasti zákaznického servisu jako opatření

navrhovala zasílání emailových zpráv cestujícím s upozorněním, že platnost jízdního dokladu na kartě Opencard bude v nejbližší době končit. V současné době tato možnost neexistuje a v případě používání měsíčních či čtvrtletních klouzavých kuponů je nutné si zapamatovat datum konce platnosti kuponu. Dobrým řešením této situace by byla možnost svázání karty Opencard s kreditní kartou a k zakoupení nového kuponu na kartu Opencard by tak mohlo docházet zcela automaticky.

Pro zvýšení zájmu koupě kuponu Opencard elektronicky bych navrhovala snížení ceny v internetovém obchodě např. o 10 Kč a lidé by tak raději nakupovali v pohodlí domova a Dopravní podnik by v takovém případě mohl ušetřit za náklady v oblasti administrativy. Ceny však Dopravní podnik drží na stejné ceně a Pražany tak nic nemotivuje nakupovat kupony online a raději si vystojí případnou frontu k okénku.

Od listopadu roku 2007 byla v Praze zavedena možnost koupě SMS jízdenky. Stále dochází k pozvolnému zvyšování zájmu této služby, v roce 2010 byl zaznamenán nárůst téměř o 8 %. Služba je pro mnoho Pražanů pohodlná, neboť mnoho zastávek povrchové dopravy stále není vybaveno jízdenkovými automaty. Využívaná je stále častěji, výhodou je komfort a zejména rychlost v objednání SMS jízdenky, neboť není nutné mít u sebe hotovost v mincích.

Přesto právě cizinci, kteří přijíždějí do Prahy za turismem a zvyšují tak městu příjmy v oblasti kultury a cestovního ruchu, ale také i v oblasti dopravy, nemají možnost využívat služeb SMS jízdenky, protože k použití této služby je zapotřebí vlastnit mobilní telefon s českou SIM kartou. Jsou tak nuceni využívat jízdenkové automaty, které nemají možnost platby platební kartou ani pomocí bankovek a na první pohled koupě vhodné jízdenky není jednoduchá.

Navrhovala bych proto umožnit tuto službu i mobilním číslům, které nejsou ve vlastnictví českých mobilních operátorů, aby bylo zajištěno stejné pohodlí i cizincům. Řešením by mohla být webová aplikace „web jízdenka“ pro telefony s připojením k internetu, která by umožnila koupit jízdenky pomocí kreditní karty, což by mělo za následek zvýšení příjmu z použití této služby pro zahraniční turisty, a tedy zvýšení příjmů za vybrané jízdné Dopravnímu podniku hl. m. Prahy. Další výhodou, kterou přineslo používání SMS jízdenek, bylo snížení procenta černých pasažérů v městské hromadné dopravě a zcela jistě i snížení financí prostředků na servis jízdenkových automatů a tisk jízdenek.

5 Zhodnocení výsledků a doporučení

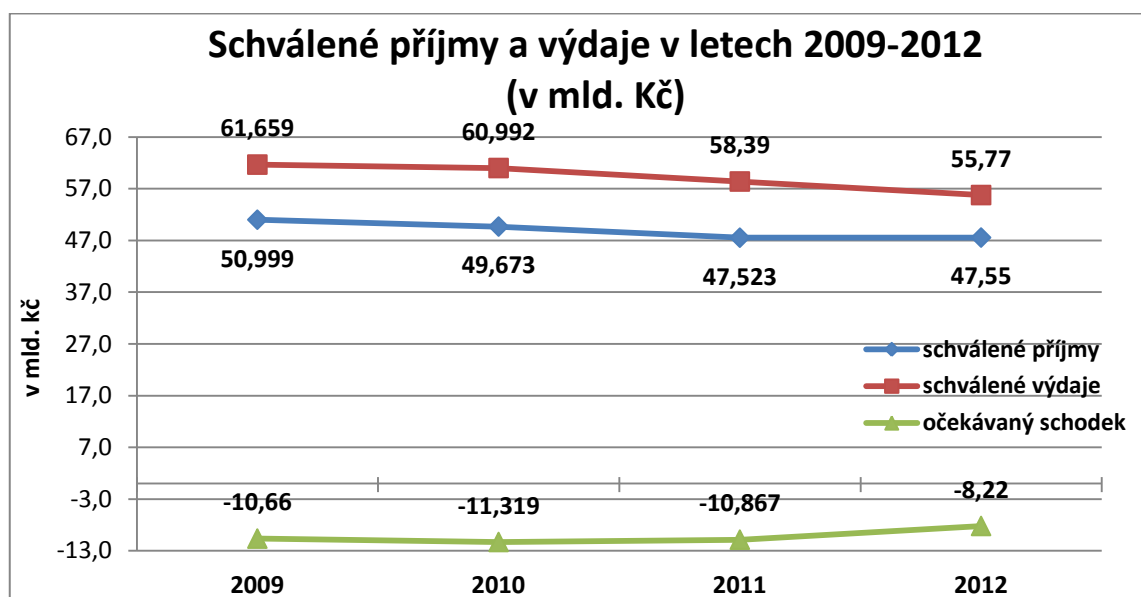
5.1 Plnění rozpočtů hl. m. Prahy v letech 2009 - 2012

V kapitole plnění rozpočtů hlavního města Prahy jsou porovnány a zhodnoceny schválené příjmy a výdaje za sledované období a očekávaný schodek, který byl schválen pro jednotlivé roky.

V následujících grafech jsou vykresleny vývoje schválených, upravených a skutečných příjmů a výdajů a jejich skutečné plnění oproti upravovaným příjmům a výdajům v průběhu roku.

Z grafu níže je patrné, že schvalované příjmy i výdaje mají klesající tendenci. Výdaje však byly snižovány rychlejším tempem, což přineslo pozitivní důsledek v hospodaření hlavního města Prahy, nicméně rozpočtované příjmy měly rovněž klesající charakter.

Graf č. 20: Schválené příjmy a výdaje v letech 2009 - 2012

Zdroj: [15],[16],[17],[18],[19]

Důvodem snižování příjmů v každém roce byl nižší výběr daňových příjmů, které každoročně tvořily nejvyšší procento ve výběru z celkových příjmů. Zároveň je však nutno říci, že zvyšování daní patří (a vždy bude patřit) k nepopulárním opatřením, zejména pro živnostníky, ale i zaměstnance a může tak vést k vyšší možnosti daňových úniků.

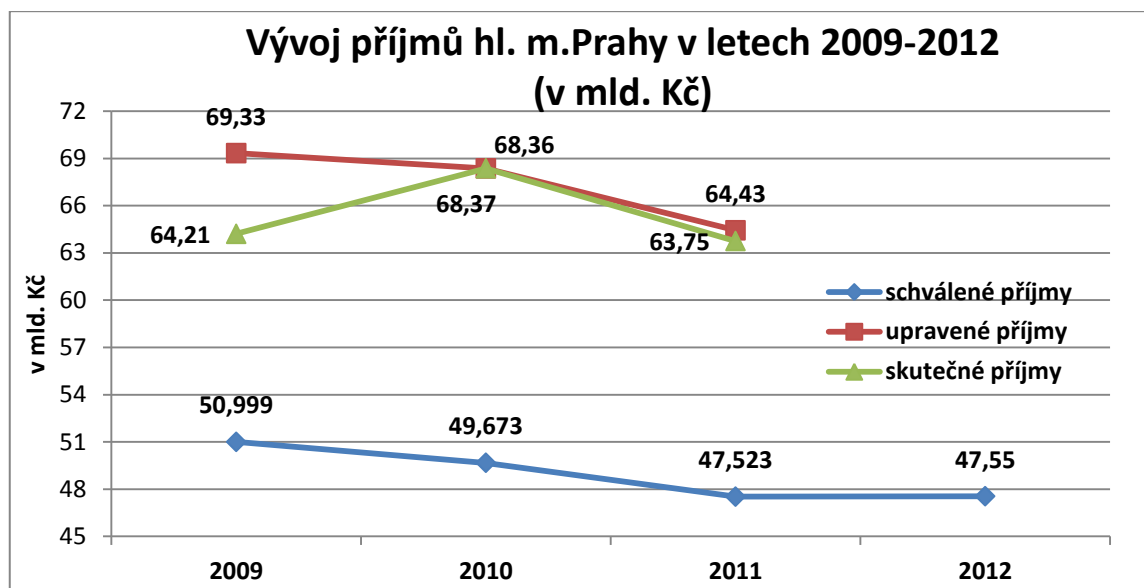
Pozitivním trendem bylo stále klesající zadlužení hl. m. Prahy. Srovnáme-li schválený schodek rozpočtu v roce 2009 a 2012, snížení je patrné a schválený schodek v roce 2012 byl nižší o 2,44 miliard Kč oproti roku 2009. Důvodem pozvolného snižování schodku byla snaha o výrazné „škrcení“ výdajů.

Schválené příjmy hl. m. Prahy v roce 2009 činily 50,99 miliard Kč a jak je v grafu výše uvedeném zaznamenáno, byly zároveň nejvyššími schválenými příjmy za sledované období. Na rok 2012 byly příjmy schváleny ve výši 47,55 miliard Kč, v porovnání s rokem 2009 jde o snížení příjmové stránky o 3,44 miliard Kč a je zde patrný vliv snižování daňových příjmů a rovněž zde můžeme vidět negativní dopady hospodářské a ekonomické krize. V roce 2011 došlo ke snížení slev na dani u poplatníka a vyživovaných dětí, přesto na vyšším výběru daní se tato skutečnost nepodepsala.

I schválené výdaje v roce 2009 byly nejvyšší v porovnání s ostatními roky, výdaje byly vysoké zejména v kapitolách Dopravy a Školství. Pro rok 2012 jsou výdaje předpokládány ve výši 55,77 miliard Kč, nižší o 5,89 miliard Kč a vysvětlením této skutečnosti je cesta snižování výdajů a výrazných škrťů, kterou prosazuje současná vláda.

V grafu č. 21 je zaznamenán vývoj příjmů v metropoli v letech 2009 – 2012 v miliardách Kč, na kterém je viditelný klesající charakter ve výběru příjmů (pro rok 2012 je uveden údaj pouze schválených příjmů). V roce 2011 bylo zaznamenáno nejnižší plnění a oproti roku 2010 se tak jednalo o razantní propad v částce 3,93 miliard Kč.

Graf č. 21: Vývoj příjmů hl. m. Prahy v letech 2009 - 2012

Zdroj: [15],[16],[17],[19]

Skutečně dosažené příjmy hl. m. Prahy v roce 2009 byly plněny na 92,21 % z rozpočtu upraveného, který byl v průběhu roku navýšen na částku 69,33 miliard Kč, skutečně vybrané příjmy byly sečteny na částku 64,21 miliard Kč. V rozpočtu upraveném byly příjmy navýšeny o částku 18,34 miliard Kč, v průběhu roku však došlo k propadu příjmů daňových, jejich plnění bylo na necelých 91 % ze schváleného rozpočtu [15]. Oproti tomu v roce 2010 došlo po úpravě rozpočtu k plnění na 100,01 % z upraveného rozpočtu a skutečně vybrané příjmy vyšplhaly k částce 68,37 miliard Kč. Důvod k 100 % plnění celkových příjmů zajistilo vysoké plnění příjmů daňových (plnění na 99,78 %) i příjmů nedaňových (107,11 %), a proto ve sledovaném období 4 let bylo dosaženo nejvyššího plnění v roce 2010 [16].

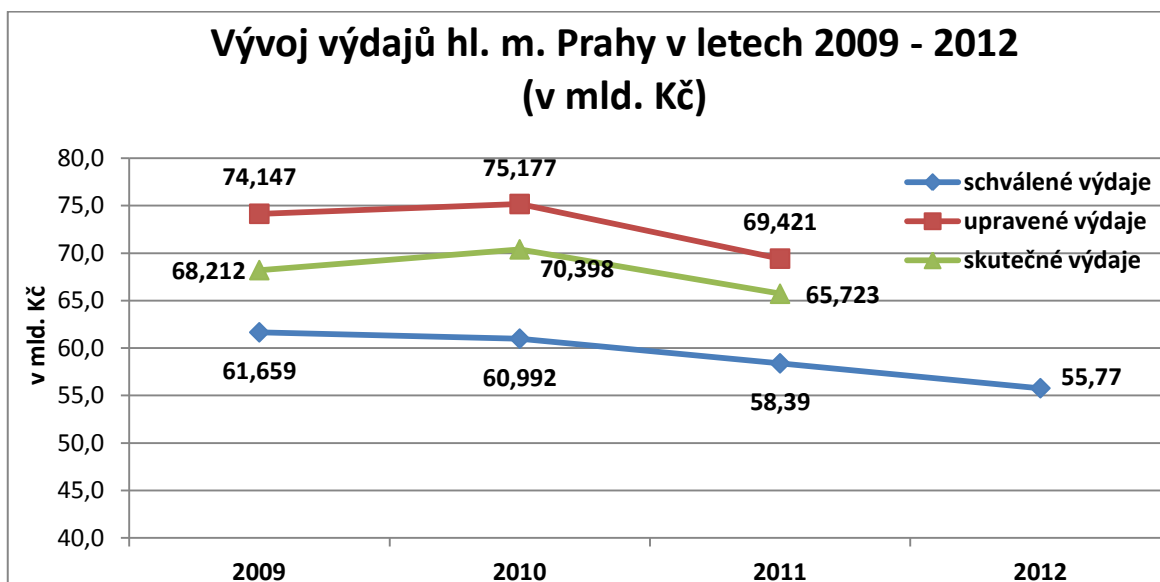
Rok 2011 zaznamenal propad ve výběru příjmů, zejména pak příjmů z právnických osob, neboť sazba této daně trendově klesá. Rozpočet schválený počítal s výběrem příjmů ve výši 47,523 miliard Kč, v průběhu roku došlo k navýšení příjmů na částku 64,430 miliard Kč a skutečnost na konci roku byla nižší o 0,678 miliard Kč. Celkové příjmy byly plněny

na 98,95 % rozpočtu upraveného. Příjmy daňové dosáhly plnění ve výši 99,78 % rozpočtu upraveného [17].

Celkové příjmy pro rok 2012 jsou rozpočtovány ve výši 47,55 miliard Kč a pravděpodobně dojde k úpravě v předpokladu plnění příjmů v průběhu roku. Vliv ekonomické recese a snižování daňových příjmů stále razantně ovlivňuje příjmovou stránku rozpočtu hlavního města Prahy. Další z opatření, které vláda chystá pro rok 2013, budou další změny v oblasti výběru DPH, kdy ze současných 14 % a 20 % dojde k navýšení o jeden procentní bod, tedy na 15 a 21 %.

Pomocí grafu uvedeného níže jsou srovnány výdaje hlavního města Prahy, a to v letech 2009 - 2012 (pro rok 2012 jsou zaznamenány pouze schválené výdaje Zastupitelstvem hlavního města Prahy). Jednalo se o výdaje schválené, které v průběhu sledovaného období byly navyšovány, a to na základě vývoje v jednotlivých výdajových kapitolách, v grafu zaznamenány jako výdaje upravené. Výdaje skutečné byly známy na konci každého roku až po sečtení dílčích výdajů z jednotlivých výdajových kapitol.

Graf č. 22: Vývoj výdajů hl. m. Prahy v letech 2009 - 2012

Zdroj: [15],[16],[18],[19]

Celkové výdaje v roce 2009 byly schváleny ve výši 61,658 miliard Kč, v průběhu roku došlo k navýšení na částku 74,147 miliard Kč a skutečné plnění výdajů bylo ve výši 68,212 miliard Kč, z čehož lze říci, že výdaje byly plněny na 92 % rozpočtovaných upravených

výdajů. Rozpočet výdajů běžných schválilo Zastupitelstvo hl. m. Prahy na 38,312 miliard Kč a navýšen byl v průběhu roku o 45,915 miliard Kč, avšak čerpání ke konci roku dosáhlo výše 43,45 miliard Kč, běžné výdaje tak byly plněny na 94,36 % z upraveného rozpočtu. Kapitálové výdaje byly plněny na 87,7 % z upraveného rozpočtu a čerpání dosáhlo částky 24,761 miliard Kč [15].

Rok 2010 přinesl nejvyšší výdaje, běžné výdaje byly schváleny ve výši 40,27 miliard Kč, v průběhu roku však došlo k razantnímu navýšení výdajů až na 51,58 miliard Kč. K 31. 12. 2010 byly skutečné běžné výdaje čerpány v částce 49,166 miliard Kč, tedy na 95,2 % z upraveného rozpočtu. Trvale nejvyššího plnění je dosahováno v kapitole Dopravy, kde plnění výdajů přesahuje výši 16,768 miliard Kč, což představuje plnění na 99 %. Rozpočet kapitálových výdajů byl nižší, schválen byl ve výši 20,72 miliard Kč, upraven na částku 23,59 miliard Kč a skutečné čerpání se zastavilo u částky 21,231 miliard Kč, rozpočet byl tak plněn na 90 % z upraveného rozpočtu. Sečteme-li schválené výdaje běžné a kapitálové, dostaneme celkové výdaje s rozpočtem 60,99 miliard Kč, který byl posléze upraven na částku 75,177 miliard Kč, čerpání bylo nižší o 5,756 miliard a skončilo v částce 70,398 miliard Kč. Rozpočet byl plněn na 93,6 % z rozpočtu upraveného [16].

Pro rok 2011 Zastupitelstvo hl. m. Prahy schválilo celkové výdaje v částce 58,39 miliard Kč, což bylo o 2,6 miliardy méně než v roce předchozím. Navýšeny byly až do výše 69,421 miliard Kč, na konci roku skutečné čerpání dosáhlo výše 65,723 miliard Kč a plnění skončilo na 94,67 % z upraveného rozpočtu. Z celkových výdajů tvořily běžné výdaje většinu, skutečné čerpání dosáhlo částky 46,078 %, plnění představovalo 96,51 % z rozpočtu upraveného. Kapitálové výdaje za období roku 2011 byly čerpány do výše 19,64 miliard Kč a plněny tak na 90,63 % z upraveného rozpočtu [16],[17].

Rok 2012 rozpočtuje celkové výdaje nejnižší za sledované období, a to v částce 55,77 miliard Kč, z nichž více jak 74 % tvoří běžné výdaje, rozpočtovány jsou v částce 41,31 miliard Kč s nejvyšším předpokládaným plněním v kapitole Dopravy, která představuje 32,97 % z celkových výdajů [19].

Srovnáním schválených příjmů a výdajů proti skutečně dosaženým příjmům a výdajům v jednotlivých letech můžeme porovnat plnění rozpočtů v hlavním městě Praze. Z grafů je patrné, že dochází k pozvolnému poklesu příjmů, zejména příjmů daňových a od roku 2009 se jedná o propad téměř 8 %, což pro lepší hospodaření města není z dlouhodobého hlediska příznivé, avšak kopíruje celorepublikový problém. Schválené výdaje vykazují rovněž každoročně klesající charakter s pokračujícím trendem ve snižování výdajů pod hranici 60 miliard Kč. Odůvodněním je, že se hlavní město snaží propad v oblasti příjmů vyrovnat úsporami v provozních výdajích. Tento trend je z dlouhodobého hlediska pro hospodaření města potřebný, avšak škrty ve výdajových kapitolách musí pokrýt běžný provoz. Schválené výdaje pro rok 2012 jsou navrhnuty v částce 55,77 miliard Kč, na základě vývoje předchozích let však lze očekávat zvýšení výdajů. Zadlužování města je každoročně snižováno, zejména díky poskytnutým transferům ze státního rozpočtu na oblast školství a dopravy a rovněž díky uplatňování politiky snižování výdajů.

Pro snížení výdajů bych doporučovala optimalizaci v oblasti dopravy, díky které by mohly být ušetřeny miliony Kč. Stěžejním řešením v centru metropole by byl provoz pouze metra a tramvají, v okrajových částech Prahy by dopravu zajišťovaly autobusy. Nákup časových jízdenek by fungoval pomocí internetu, a díky tomu by došlo k úspoře v oblasti provozních výdajů. Jízdenkové automaty by akceptovali kreditní karty a byly zvýšeny pokuty pro černé pasažéry. Zavedení mýtného pro auta do centra Prahy by přineslo do kasy rozpočtu další příjmy, avšak v současné době se jedná o neřešitelnou situaci, neboť městský okruh není doposud stále dokončen.

Pro zvýšení daňových příjmů by bylo možným řešením vyšší zdanění bohatším vrstvám obyvatel než celoplošné zvýšení daní. Zvýšení sazby DPH, které je přichystáno pro příští rok, může přinést problémy obyvatelům s nižšími příjmy, neboť dojde ke zdražení základních nezbytných statků.

6 Závěr

V diplomové práci s názvem Veřejné rozpočty jako součást veřejné ekonomie jsem se zabývala zhodnocením a plněním příjmové a výdajové stránky rozpočtů v letech 2009 – 2012, a to v návaznosti na bakalářskou práci.

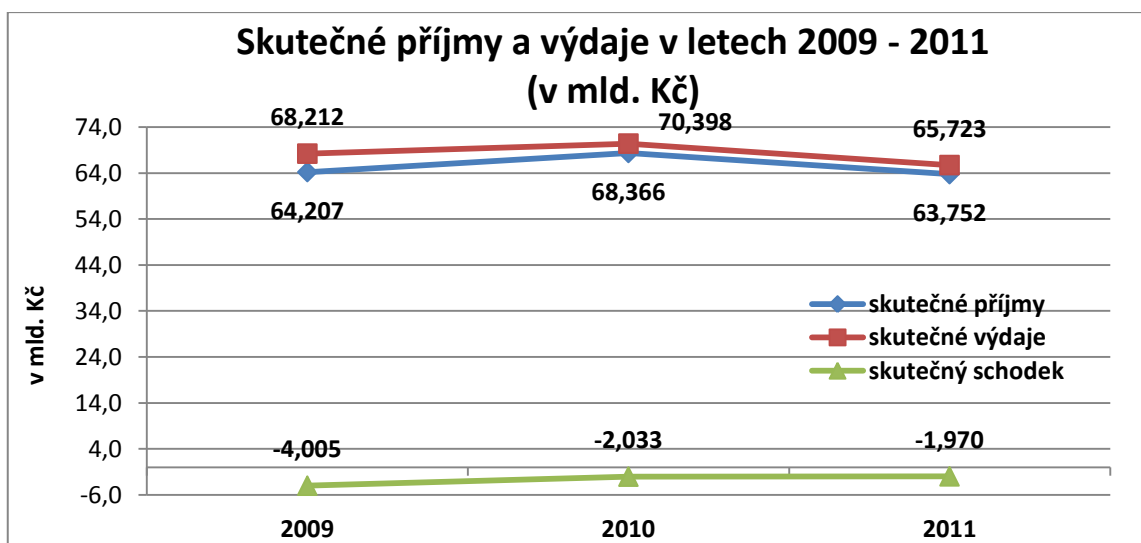
Cílem literární rešerše bylo charakterizovat veřejný rozpočet z více úhlů pohledu, vysvětlit hlavní funkce veřejného rozpočtu a charakterizovat třídění příjmů a výdajů veřejných rozpočtů. Pro dostatečné vysvětlení problematiky veřejných rozpočtů a porovnání názorů jednotlivých autorů, bylo použito více odborných knih z oblasti financování měst, veřejných financí a veřejné správy.

Pro praktickou část byla zvolena metoda komparace, pomocí které byly zhodnoceny složky příjmů a výdajů v konkrétním roce. Grafy v jednotlivých kapitolách byly pro přehlednost rozděleny na více dílčích grafů, a to jak v oblasti příjmů, tak i výdajů, aby bylo zajištěno dostatečné srovnání mezi schválenými a skutečnými příjmy a výdaji.

V kapitole Plnění rozpočtů hl. m. Prahy v letech 2009 – 2012 bylo zhodnoceno plnění příjmové a výdajové stránky a vyjádřeno v procentech. Rovněž bylo navrženo řešení.

Pro závěrečné srovnání jsou v grafu níže uvedeném zhodnoceny skutečně dosažené příjmy a výdaje metropole v letech 2009 – 2011 uvedené se skutečně dosaženým schodkem.

Graf č. 23: Skutečné příjmy a výdaje v letech 2009 - 2011

Zdroj: [15],[16],[17]

Schodková část je pomalu snižována a město tedy postupně své zadlužení snižuje. Pokud by trend ve snižování zadluženosti pokračoval následujícím způsobem, pravděpodobně by hlavní město Praha mohla vykázat na přes příští rok přebytek v hospodaření se svěřenými finančními prostředky, případně by rozpočet vykazoval pouze mírnou ztrátu. Praha naposledy s přebytkem hospodařila v roce 2005, od té doby byl každoročně vykazován schodek.

Příjmy v závislosti na celorepublikovém charakteru rovněž klesají, a to i přes stále se zvyšující sazby DPH a omezování daňových úlev. Důvodem může být také odchod některých firem do daňových rájů.

Výdaje jsou rovněž snižovány, a to v důsledku politiky současné vlády. Praha se tak každým rokem snaží utahovat opasek v oblasti výdajů a některé investiční stavby jsou stále odkládány z důvodu nedostatku financí. Dlouhodobě nejobjemnější kapitolou rozpočtu je oblast dopravy, ze které nejvíce finančních prostředků putuje na zajištění provozu městské hromadné dopravy Dopravním podnikem a na výstavbu investičně strategických staveb.

Na stranu druhou, tržby z jízdného jsou každým rokem zvyšovány a růstu tržeb napomáhá zejména cestovní ruch, v roce 2011 bylo důvodem i zdražení jízdného. Právě pro zahraniční návštěvníky metropole bych navrhovala zavést možnost koupě jízdenky pomocí mobilního telefonu, a to na základě platby provedené kreditní kartou a dále bych doporučovala zlepšit informovanost v anglickém jazyce pro zahraniční návštěvníky metropole.

Vzhledem k současné ekonomické situaci neměli pražští radní schvalování rozpočtů jednoduché. Rozpočty hlavního města Prahy byly navrhovány co nejúsporněji po výdajové stránce a hospodaření s dluhem z minulých let bylo tímto úspěšně snižováno. Otázkou však zůstává, zda škrty v jednotlivých výdajových kapitolách, nebyly provedeny na úkor kvality poskytovaných služeb a péče. Příkladem škrty, který se výrazně dotkl cestujících v nočních hodinách, bylo zrušení prodlouženého víkendového provozu metra. Dopravní podnik tuto situaci odůvodňoval tím, že využití nedosahovalo ani 10 % a zrušení provozu ušetří v rozpočtu 55 milionů Kč ročně. Přesto si však myslím, že provoz nočních linek v některých oblastech metropole není zajištěn dostatečně. Navrhovala bych proto opětovné obnovení nočního provozu metra o jednu hodinu déle, např. s prodloužením intervalu čekání na 15 minut. Další škrty přišly i v oblasti zdravotnictví.

Stále není definitivně dořešena otázka pražského okruhu a prodloužení trasy metra A směrem na letiště, jejichž výstavba spolyká další miliardy Kč, avšak pro zlepšení problematické dopravy v západní části města a odbourání popojíždějících kolon aut, které jediné prospěje našemu zdraví i životnímu prostředí, jsou investiční výstavby tohoto charakteru nezbytně nutné.

Dalším problémem, se kterým se Praha potýká a utápí miliony Kč, je netransparentnost veřejných zakázek. Metropole sice zavedla možnost nahlížet do tzv. rodného listu dané zakázky, přesto se stále objevují v médiích informace o zakázkách bez řádného tendru, které spolykaly mnohonásobně více finančních prostředků z rozpočtu města, než kolik bylo původně očekáváno.

Z tohoto důvodu bych rovněž doporučovala zlepšit informovanost obyvatel o stavu vývoje financí na území hlavního města Prahy, neboť na webových stránkách nejsou k dispozici příliš aktualizované údaje o současném stavu financí a veškeré výdaje jsou tak komentovány zejména ze strany tisku.

Navzdory všemu výše uvedenému, hlavní město Praha hospodaří se svěřenými prostředky rok od roku lépe. Přes chystanou reformu v daňové oblasti, kterou vláda připravuje, není očekáván tak vysoký negativní dopad na finance hlavního města Prahy, o jakém se zprvu hovořilo.

7 Seznam použitých zdrojů

Knižní publikace

- [1] MOETI, Kabelo a T KHALO. *Public Finance Fundamentals*. Cape Town, South Africa: Juta & Co. 2007. ISBN 9780 7021 7294 6.
- [3] NAHODIL, František et al. *Veřejné finance v České republice*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-162-5.
- [4] PEKOVÁ, J. PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru, 3.přepřacované vydání*. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.
- [5] PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů, 2.aktualizované a rozšířené vydání*. Praha: Grada Publishing, 2009. ISBN 8024727897
- [6] *Rozpočet a financování: obce, kraje, hl. m. Prahy, organizační složky státu, příspěvkové organizace; Majetek státu*. Ostrava: Sagit, 2012. ISBN 978-80-7208-896-6.
- [7] HAMERNÍKOVÁ, B., MAATYOVÁ, A. A KOL. *Veřejné finance*. Praha: ASPI, 2007. ISBN 978-80-7357-301-0.
- [9] ŠIROKÝ, J. a kol. *Daňová teorie – s praktickou aplikací*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008. ISBN 978-80-7400-005-8.
- [10] SCHNEIDEROVÁ, I. *Rozpočtová skladba v roce 2008*. Rožďalovice: REVOS-L, 2008. ISBN: 978-80-903160-7-20.
- [11] OCHRANA, F., PAVEL, J., VÍTEK, L., a kolektiv. *Veřejný sektor a veřejné finance*. Praha: Grada Publishing, a. s., 2010. ISBN 978-80-247-3228-2.

Internetové zdroje

- [2] VEŘEJNÝ ROZPOČET – Daňové pojmy – Sagit. *Veřejný rozpočet – právní úprava a její změny*. [online], [cit. 2012-08-23]. Dostupné z www:
<http://www.sagit.cz/pages/lexikonheslatxt.asp?cd=157&typ=r&levelid=da_505.htm>
- [8] Ministerstvo financí České republiky. *Zákon č. 433/2010 Sb.* [online].[cit. 2012-09-05]. Dostupné z www: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/zakon_o_sr_59689.html>
- [12] Portál hlavního města Prahy. *Zastupitelstvo hl. m. Prahy*. [online]. [cit. 2012-08-25]. Dostupné z www:
<http://www.praha.eu/jnp/cz/home/volene_organy/zastupitelstvo_hmp/index.html>
- [13] Portál hlavního města Prahy. *Rada hl. m. Prahy* [online].[cit. 2012-08-28]. Dostupné z www: <http://www.praha.eu/jnp/cz/home/volene_organy/rhmp/index.html>
- [14] Portál hlavního města Prahy. *Primátor hlavního města Prahy*. [online]. [cit. 2012-07-27]. Dostupné z www:
<http://www.praha.eu/jnp/cz/home/volene_organy/primator/urad_primatora/index.html>
- [15] Portál hlavního města Prahy. *Zpráva o plnění rozpočtu a vyúčtování výsledků hospodaření hl. m. Prahy za rok 2009 – závěrečný účet*. [online]. [cit. 2012-07-12]. Dostupné z www:
<http://www.praha.eu/jnp/cz/home/magistrat/rozpocet/zpravy_o_plneni_rozpocetu/zprava_o_plneni_rozpocetu_za_rok_2009/index.html>
- [16] Portál hlavního města Prahy. *Zpráva o plnění rozpočtu a vyúčtování výsledků hospodaření hl. m. Prahy za rok 2010 - závěrečný účet*. [online]. [cit. 2012-08-09]. Dostupné z www:
<http://www.praha.eu/jnp/cz/home/magistrat/rozpocet/zpravy_o_plneni_rozpocetu/zprava_o_plneni_rozpocetu_za_rok_2010/index.html>

- [17] Portál hlavního města Prahy. *Zpráva o plnění rozpočtu a vyúčtování výsledků hospodaření hl. m. Prahy za rok 2011 - závěrečný účet. Příjmy*. [online]. [cit. 2012-11-09]. Dostupné z [www<http://www.praha.eu/public/6e/da/94/1361726_240544__2._prijmy.pdf>](http://www.praha.eu/public/6e/da/94/1361726_240544__2._prijmy.pdf)
- [18] Portál hlavního města Prahy. *Zpráva o plnění rozpočtu a vyúčtování výsledků hospodaření hl. m. Prahy za rok 2011 - závěrečný účet. Výdaje*. [online]. [cit. 2012-11-09]. Dostupné z [www<http://www.praha.eu/public/7c/4b/ee/1361728_240545__3._vydaje.pdf>](http://www.praha.eu/public/7c/4b/ee/1361728_240545__3._vydaje.pdf)
- [19] Portál hlavního města Prahy. *Soubor rozpočtů hl. m. Prahy na r. 2012*. [online]. [cit. 2012-08-09]. Dostupné z [www: <http://www.praha.eu/public/d8/d8/ba/1393753_255286_Duvodova_zprava.pdf >](http://www.praha.eu/public/d8/d8/ba/1393753_255286_Duvodova_zprava.pdf)
- [20] Dopravní podnik hlavního města Prahy. *Výroční zpráva 2009*. [online]. [cit. 2012-08-12]. Dostupné z [www: <http://www.dpp.cz/download-file/3240/VZ2009A.pdf>](http://www.dpp.cz/download-file/3240/VZ2009A.pdf)
- [21] Dopravní podnik hlavního města Prahy. *Výroční zpráva 2010*. [online]. [cit. 2012-06-05]. Dostupné z [www: <http://www.dpp.cz/download-file/4100/Vyrocní_zprava_DPP_2010-cz.pdf>](http://www.dpp.cz/download-file/4100/Vyrocní_zprava_DPP_2010-cz.pdf)
- [22] Dopravní podnik hlavního města Prahy. *Výroční zpráva 2011*. [online]. [cit. 2012-09-05]. Dostupné z [www: <http://www.dpp.cz/download-file/4801/vyrocní_zprava_dpp_2011-cz.pdf>](http://www.dpp.cz/download-file/4801/vyrocní_zprava_dpp_2011-cz.pdf)
- [23] Metro v Praze – základní informace a mapa tras. *Pražské metro*. [online]. [cit. 2012-10-10]. Dostupné z [www: <http://www.metro-praha.info>](http://www.metro-praha.info)
- [24] Portál hlavního města Prahy. *Soubor rozpočtů hl. m. Prahy na r. 2012*. [online]. [cit. 2012-08-09]. Dostupné z [www: <http://www.praha.eu/public/e1/6e/e8/1393749_255284_Priloha_c._1.pdf>](http://www.praha.eu/public/e1/6e/e8/1393749_255284_Priloha_c._1.pdf)

8 Příloha

Příloha č. 1 k usnesení ZHMP č. 18/2 ze dne 21. 6. 2012

BILANCE NÁVRHU ROZPOČTU NA ROK 2012

v tis. Kč

Položka	Název seskupení položek	Soubor rozpočtů za hl.m.Praha CELKEM	Vlastní hl.m. Praha	Soubor rozpočtů MČ hl.m.Prahy
ROZPOČTOVÉ PŘÍJMY				
111X	Daně z příjmů fyzických osob - kraj	358 000,00	358 000,00	0,00
111X	Daně z příjmů fyzických osob - obec	9 470 000,00	9 470 000,00	0,00
	Daně z příjmů fyzických osob - CELKEM	9 828 000,00	9 828 000,00	0,00
112X	Daně z příjmů právnických osob - kraj	330 000,00	330 000,00	0,00
112X	Daně z příjmů právnických osob - obec	8 150 000,00	8 150 000,00	0,00
	Daně z příjmů právnických osob - CELKEM	8 480 000,00	8 480 000,00	0,00
1211	Daň z přidané hodnoty - kraj	800 000,00	800 000,00	0,00
1211	Daň z přidané hodnoty - obec	19 000 000,00	19 000 000,00	0,00
	Daň z přidané hodnoty - CELKEM	19 800 000,00	19 800 000,00	0,00
1219	Zrušené daně ze zboží a služeb - obec	0,00	0,00	0,00
133X	Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	680 150,50	680 000,00	150,50
134X	Místní poplatky z vybr.činností a služeb	604 648,00	170 000,00	434 648,00
135X	Ostatní odvody z vybraných činností a služeb	57 021,00	0,00	57 021,00
136X	Správní poplatky	389 446,40	200 000,00	189 446,40
151X	Daně z majetku	704 563,00	0,00	704 563,00
170X	Ostatní daňové příjmy	0,00	0,00	0,00
	DANOVÉ PŘÍJMY (součet za třídu 1)	40 543 828,90	39 158 000,00	1 385 828,90

v tis. Kč

Položka	Název seskupení položek	Soubor rozpočtů za hl.m.Praha CELKEM	Vlastní hl.m. Praha	Soubor rozpočtů MČ hl.m.Prahy
211X	Příjmy z vlastní činnosti	27 340,50	5 350,00	21 990,50
212X	Odvody přebytků organizací s přímým vztahem	6 400,50	0,00	6 400,50
213X	Příjmy z pronájmu majetku	10,00	0,00	10,00
214X	Příjmy z úroků a realizace finančního majetku	134 454,00	50 000,00	84 454,00
221X	Přijaté sankční platby	314 775,00	288 250,00	26 525,00
222X	Přijaté vratky transferů a ost.příjmy z fin.vyp.před.let	525,00	0,00	525,00
231X	Příjmy z prodeje krátk. a drobného dlouhodob. majetku	0,00	0,00	0,00
232X	Ostatní nedaňové příjmy	33 653,10	0,00	33 653,10
234X	Příjmy z využívání výhrad. práv k přírodním zdrojům	1 450,00	0,00	1 450,00
24XX	Přijaté splátky půjčených prostředků	21 696,20	0,00	21 696,20
	NEDANOVÉ PŘÍJMY (součet za třídu 2)	540 304,30	343 600,00	196 704,30

311X	Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku	0,00	0,00	0,00
312X	Ostatní kapitálové příjmy	13 080,00	0,00	13 080,00
320X	Příjmy z prodeje akcií a majetkových podílů	0,00	0,00	0,00
	KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY (součet za třídu 3)	13 080,00	0,00	13 080,00
	VLASTNÍ PŘÍJMY (třídy 1+2+3)	41 097 213,20	39 501 600,00	1 595 613,20

Zdroj: [24]

v tis. Kč

Položka	Název seskupení položek	Soubor rozpočtů za hl.m.Praha CELKEM	Vlastní hl.m. Praha	Soubor rozpočtů MČ hl.m.Prahy
411X	Neinvest.přijaté transfery od veř.rozpočtů ústř.úrovně	968 383,00	131 979,00	836 404,00
4121	Neinvest.přijaté transfery od obcí - SR	3 421,00	-3 454 549,00	3 457 970,00
4121	Neinvest.přijaté transfery od obcí - UR	0,00	0,00	0,00
4122	Neinvest.přijaté transfery od krajů - SR	0,00	0,00	0,00
4122	Neinvest.přijaté transfery od krajů - UR	0,00	0,00	0,00
4129	Neinvest.přijaté transfery od rozpočtů územní úrovně	0,00	0,00	0,00
4131,2	Převody z vlastních fondů hospodářské činnosti	5 481 050,20	1 200 000,00	4 281 050,20
415X	Neinvest.přijaté transfery za zahraničí	0,00	0,00	0,00
416X	Neinvest.přijaté transfery ze státních fin. aktiv	0,00	0,00	0,00
421X	Invest.přijaté transfery od veř. rozp. ústř. úrovně	0,00	0,00	0,00
422X	Inv.přijaté transfery od veř.rozp.územní úrovně - SR	0,00	0,00	0,00
422X	Inv.přijaté transfery od veř.rozp.územní úrovně - UR	0,00	0,00	0,00
423X	Inv.přijaté transfery ze zahraničí	0,00	0,00	0,00
424X	Inv.přijaté transfery ze státních fin.aktiv	0,00	0,00	0,00
	PŘIJATÉ TRANSFERY (součet za třídu 4)	6 452 854,20	-2 122 570,00	8 575 424,20
	ÚHRN PŘÍJMŮ	47 550 067,40	37 379 030,00	10 171 037,40
	ROZPOČTOVÉ VÝDAJE			
5XXX	Běžné výdaje	41 314 698,30	33 723 474,30	7 591 224,00
6XXX	Kapitálové výdaje	14 454 695,10	10 191 435,70	4 263 259,40
	ÚHRN VÝDAJŮ	55 769 393,40	43 914 910,00	11 854 483,40
	rozdíl příjmů a výdajů	-8 219 326,00	-6 535 880,00	-1 683 446,00

v tis. Kč

Položka	Název seskupení položek	Soubor rozpočtů za hl.m.Praha CELKEM	Vlastní hl.m. Praha	Soubor rozpočtů MČ hl.m.Prahy
8XX1	Vydané dluhopisy	0,00	0,00	0,00
8XX2	Uhrazené splátky vydaných dluhopisů	0,00	0,00	0,00
8XX3	Přijaté půjčené prostředky	1 640,00	0,00	1 640,00
8XX4	Uhrazené splátky přijatých půjčených prostředků	-831 012,90	-815 494,00	-15 518,90
8XX5	Použití fin.prostředků vytvořených v min. letech	10 709 360,10	9 113 954,60	1 595 405,50
8XX5	Rezerva finančních prostředků	-1 792 348,70	-1 765 636,10	-26 712,60
8XX5	Změna stavu prostředků na bankovních účtech (součet)	8 917 011,40	7 348 318,50	1 568 692,90
8XX7	Aktivní operace řízení likvidity - příjmy	150 555,50	3 055,50	147 500,00
8XX8	Aktivní operace řízení likvidity - výdaje	-18 868,00	0,00	-18 868,00
89XX	Opravné položky k peněžním operacím	0,00	0,00	0,00
	CELKEM FINANCOVÁNÍ	8 219 326,00	6 535 880,00	1 683 446,00

Zdroj: [24]

REKAPITULACE VÝDAJŮ NÁVRHU ROZPOČTU NA ROK 2012

v tis. Kč

Kap.	Text	Soubor rozpočtů za hl.m.Praha CELKEM	Vlastní hl.město Praha	Soubor rozpočtů MČ hl.m.Prahy
	KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	14 454 695,10	10 191 435,70	4 263 259,40
01	Rozvoj obce	252 965,00	0,00	252 965,00
02	Městská infrastruktura	493 089,20	0,00	493 089,20
03	Doprava	106 048,10	0,00	106 048,10
04	Školství, mládež a samospráva	1 116 810,50	0,00	1 116 810,50
05	Zdravotnictví a sociální oblast	468 217,90	0,00	468 217,90
06	Kultura a sport a cestovní ruch	232 476,70	0,00	232 476,70
07	Bezpečnost	47 662,00	0,00	47 662,00
08	Hospodářství	829 578,20	0,00	829 578,20
09	Vnitřní správa	467 879,40	0,00	467 879,40
10	Pokladní správa	10 439 968,10	10 191 435,70	248 532,40

v tis. Kč

Kap.	Text	Soubor rozpočtů za hl.m.Praha CELKEM	Vlastní hl.město Praha	Soubor rozpočtů MČ hl.m.Prahy
	BEZNE VÝDAJE	41 314 698,30	33 723 474,30	7 591 224,00
01	Rozvoj obce	384 575,20	308 654,00	75 921,20
02	Městská infrastruktura	2 362 953,90	1 429 742,00	933 211,90
03	Doprava	13 625 095,10	13 391 536,00	233 559,10
04	Školství, mládež a samospráva	10 406 375,70	8 720 858,90	1 685 516,80
05	Zdravotnictví a sociální oblast	1 670 345,90	1 113 647,70	556 698,20
06	Kultura a sport a cestovní ruch	1 798 372,70	1 415 140,90	383 231,80
07	Bezpečnost	1 975 516,00	1 936 147,00	39 369,00
08	Hospodářství	612 281,50	546 628,40	65 653,10
09	Vnitřní správa	5 945 190,40	2 546 447,60	3 398 742,80
10	Pokladní správa	2 533 991,90	2 314 671,80	219 320,10

v tis. Kč

Kap.	Text	Soubor rozpočtů za hl.m.Praha CELKEM	Vlastní hl.město Praha	Soubor rozpočtů MČ hl.m.Prahy
	CELKOVÉ VÝDAJE	55 769 393,40	43 914 910,00	11 854 483,40
01	Rozvoj obce	637 540,20	308 654,00	328 886,20
02	Městská infrastruktura	2 856 043,10	1 429 742,00	1 426 301,10
03	Doprava	13 731 143,20	13 391 536,00	339 607,20
04	Školství, mládež a samospráva	11 523 186,20	8 720 858,90	2 802 327,30
05	Zdravotnictví a sociální oblast	2 138 563,80	1 113 647,70	1 024 916,10
06	Kultura a sport a cestovní ruch	2 030 849,40	1 415 140,90	615 708,50
07	Bezpečnost	2 023 178,00	1 936 147,00	87 031,00
08	Hospodářství	1 441 859,70	546 628,40	895 231,30
09	Vnitřní správa	6 413 069,80	2 546 447,60	3 866 622,20
10	Pokladní správa	12 973 960,00	12 506 107,50	467 852,50

Zdroj: [24]